

NYKÖPINGS KOMMUN

Detaljplan för del av Arnö 1:3 m.fl (Björshults industriområde)

del av fastigheterna Arnö 1:3 och Upplaget 1, Arnö

Plan- och genomförandebeskrivning
Granskningshandling

Upprättad 2025-10-16

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Ärendeinformation	6
Detaljplanens syfte	6
Detaljplanens syfte	6
Detaljplanens huvuddrag	6
Planförslagets principer	6
Allmän plats.....	8
Kvartersmark	10
Strandskydd.....	14
Genomförandetid	14
Planeringsförutsättningar	15
Kommunala styrdokument och beslut	15
Regionala och mellankommunala intressen.....	16
Riksintressen.....	16
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	17
Miljökvalitetsnormer.....	17
Naturskydd	18
Nulägesbeskrivning av platsen	18
Natur och grönstruktur.....	18
Skyddade arter - groddjur	19
Bebyggelse.....	20
Trafik.....	20
Kulturmiljö	20
Sociala aspekter	22
Service.....	22
Geotekniska förhållanden.....	22
Hydrologiska förhållanden	23
Miljö.....	24
Hälsa och säkerhet.....	25
Teknik.....	27
Konsekvenser av planens genomförande	27

Fastigheter och rättigheter	27
Natur.....	28
Miljö.....	31
Miljökvalitetsnormer.....	36
Hälsa och säkerhet.....	37
Kulturmiljö	40
Sociala aspekter	40
Riksintressen.....	40
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken	40
Trafik.....	41
Mellankommunala frågor	41
Genomförandefrågor.....	42
Fastighetsrättsliga frågor	42
Tekniska frågor.....	42
Ekonomiska frågor.....	42
Organisatoriska frågor	43
Prövning enligt annan lagstiftning.....	43
Planeringsunderlag	44
Kommunala	44
Utredningar	44
Medverkande i planarbetet.....	45
Bilaga: motiv till detaljplanens regleringar.....	46
Användning av mark.....	46
Egenskapsbestämmelser för allmän plats	47
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark.....	47

Sammanfattning

Planområdet utgörs främst av befintlig avfallsanläggning med deponi i väster och ett planlagt men ännu inte utbyggt industriområde i öster. Det östra området är delvis slutavverkat och består delvis skogsmark. Området ligger i slutet av Björshultsvägen, på västra sidan om Oxelösundsvägen (väg 53) och söder om Nyköpings golfklubbs banor. Den närliggande bebyggelsen utgörs av verksamheter inom Björshultsområdet, gården Stora Björshult och en bit bort finns några mindre stugor.

Detaljplanen möjliggör en sluttäckning av Björshults avfallsdeponi och en etablering av en solenergianläggning i planområdets västra del. I den östra delen ges förutsättningar för avfalls- och masshantering samt nya industriverksamheter.

Björshults befintliga avfallsanläggning, som varit i drift sedan 1960-talet, är inte en långsiktig lösning för Nyköping och Oxelösunds behov av avfallshantering. Deponiverksamheten i planområdets västra del har minskat över tid, för att idag i princip ha upphört. I samband med kommande avveckling planeras en efterbehandling och sluttäckning av deponin. Detta innebär bland annat att området fylls upp med täckande jordmassor och tätskikt, att lakvatten tas om hand och att vegetation etableras på sluttäckningen. Detta är en process som tar många år att genomföra och arbetet kommer därför utföras i etapper. Efter utförd sluttäckning kan deponiområdet inte göras tillgängligt för allmänheten och det är svårt att hitta en lämplig framtida markanvändning. Delar av de slänter som uppstår har bedömts vara gynnsamma för solenergianläggning, vilket därför medges i detaljplanen.

De planerade förändringarna behöver prövas i en planprocess och denna detaljplan anger hur planområdet får användas. Planområdet som helhet omfattar cirka 56 hektar varav den västra delen med befintlig avfallsanläggning omfattar cirka 36 hektar.

Detaljplanen handläggs enligt plan- och bygglagen (2010:900) och med utökat förfarande.

Läge

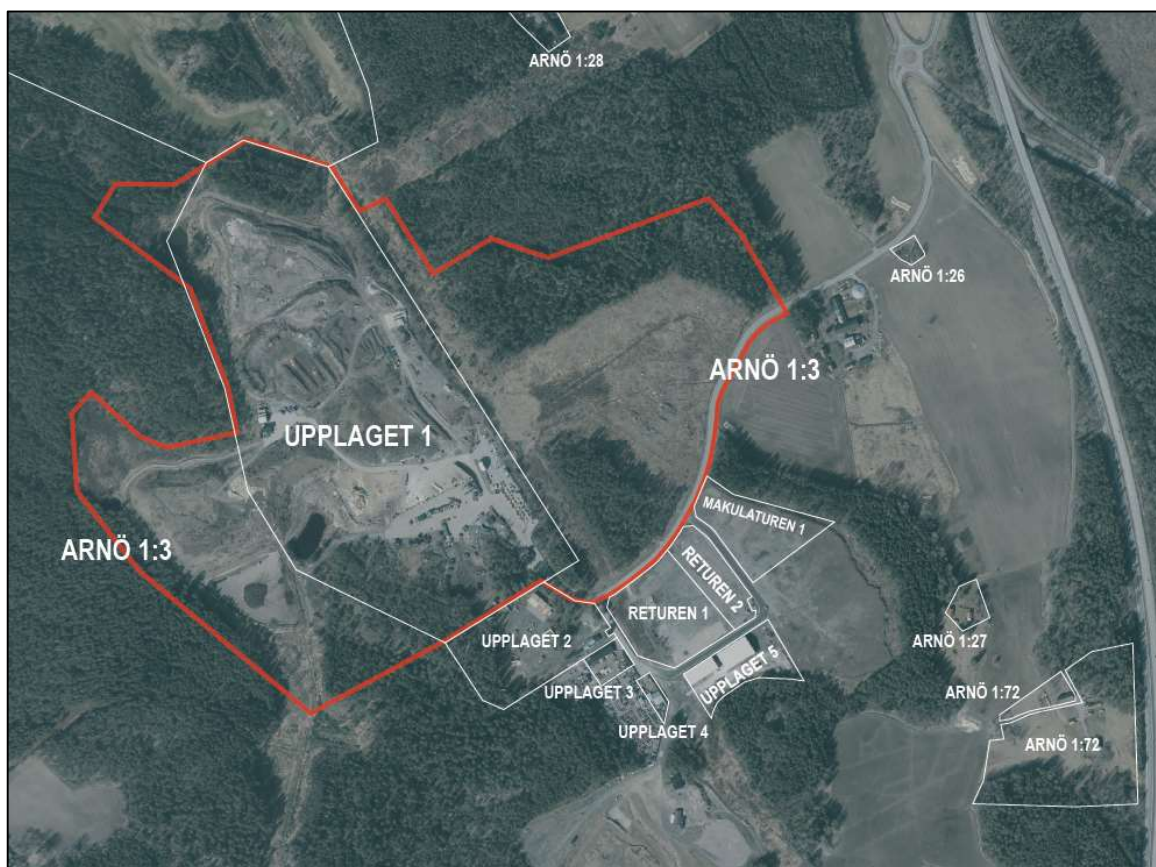
Planområdet ligger som närmast cirka 400 meter väster om Oxelösundsvägen (riksväg 53) och cirka 4,5 km söder om centrala Nyköping. Planområdet omfattar cirka 56 hektar.

Nuvarande användning

Planområdet består i huvudsak av befintligt deponiområde samt skogsmark som till stora delar är slutavverkad. Huvuddelen av skogsmarken är planlagd som industri i gällande detaljplan men har ännu inte tagits i anspråk för detta.

Markägarförhållanden

De två fastigheterna Arnö 1:3 och Upplaget 1 som ingår i planområdet ägs av Nyköpings kommun.

Figur 1: Planområdet markerat med röd gräns. Fastighetsgränser och beteckningar markeras med vitt.

Ärendeinformation

Här redovisas information om detaljplanen enligt 2 kap. 14 § Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning.

1. Kommunens namn: Nyköpings kommun
2. Detaljplanens namn: Detaljplan för del av Arnö 1:3 m.fl. (Björshults industriområde)
3. Kommunens diarienummer för detaljplanen: SHB21/295
4. Hänvisning till beslutsprotokollet: -
5. Vilket datum detaljplanen är påbörjad: 1 feb 2022.
6. Vilket datum detaljplanen fick laga kraft: -

Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en sluttäckning av den befintliga avfallsdeponin. I detta ingår att bekräfta den del av deponin som i dagsläget ligger utanför detaljplanelagt område och att möjliggöra en solenergianläggning på den planerade sluttäckningen. Planen syftar även till att möjliggöra ett ersättningsområde för fortsatt avfalls- och masshantering inom planområdets östra del samt att, likt gällande plan, fortsatt möjliggöra etablering av industri och verksamheter. Att den gällande detaljplanen för det östra området ersätts syftar även till att bevara delar av de höga naturvärden som identifierats i områdets nordöstra del.

I syftet ingår att reglera lämplig omfattning av bebyggelse och upplagshöjder samt att bekräfta Björshultsvägens funktion som tillfartsväg. Planen ger även utrymme för de områden som behövs för hantering av dagvatten och lakvatten. Detta för att medverka till uppfyllande av miljö kvalitetsnormer och miljömål. I planens syfte ingår även att genom en miljöbedömningsprocess ta fram en fördjupad redovisning och bedömning av planens miljökonsekvenser.

Detaljplanen handläggs enligt PBL, SFS 2014:900/902 och med utökat förfarande.

Detaljplanens huvuddrag

Planförslagets principer

- **Sluttäckning av befintligt deponiområde i väster och möjliggörande av solenergianläggning** - Den befintliga Björshultsdeponin planeras att avslutas och sluttäckas. Detta innebär att stora mängder sluttäckningsmaterial, exempelvis jord, läggs ovanpå

befintlig deponi så att en stor kulle skapas där vegetation på sikt kan etableras. I dagsläget når den högsta deponihögen upp till cirka +49,5 meter över grundkartans nollplan. Efter sluttäckningen väntas den högsta nivån uppnå cirka +55 meter. Slänterna kommer bli omfattande och delar av dessa kan fungera väl för en solenergianläggning. Utöver sluttäckningen avses området även rymma exempelvis körvägar, anläggningar för dagvatten- och lakvattenhantering, insamlingssystem för deponigas samt teknikbyggnader.

- **Nytt område för avfallshantering, masshantering, industri och verksamheter i öster** - I samband med sluttäckningens genomförande behöver den fortsatta avfallshanteringen successivt flyttas till planområdets östra del, på andra sidan kraftledningen. Inom kvartersmarken finns utrymme för anläggningar för rening och fördröjning av dagvatten. Den del av det östra området som inte behövs för den fortsatta avfallshanteringen kan användas för industri och verksamheter i linje med den redan gällande detaljplanen. Det östra området kan även användas för masshantering, en verksamhet som kan vara av tillfällig eller permanent karaktär samt kan komma att flyttas inom området och vara ett steg i markberedningen. Fördelningen mellan användningarna i denna del styrs inte i planen och kan variera över tid.
- **Natur** - I den nordöstra delen av planområdet bevaras värdefull naturmark.
- **Gata och transformatorstation** - Björshultsvägen och ett område för transformatorstation ingår i planområdet och regleras i likhet med gällande detaljplan. Gatuområdet utökas dock jämfört med gällande detaljplan vilket möjliggör en planerad zon på Björshultsvägens norra sida. Utrymmet för gata möjliggör även en eventuell framtida gång- och cykelväg.

Figur 2: Översiktsskarta som visar planområdets avgränsning och planerade funktioner.

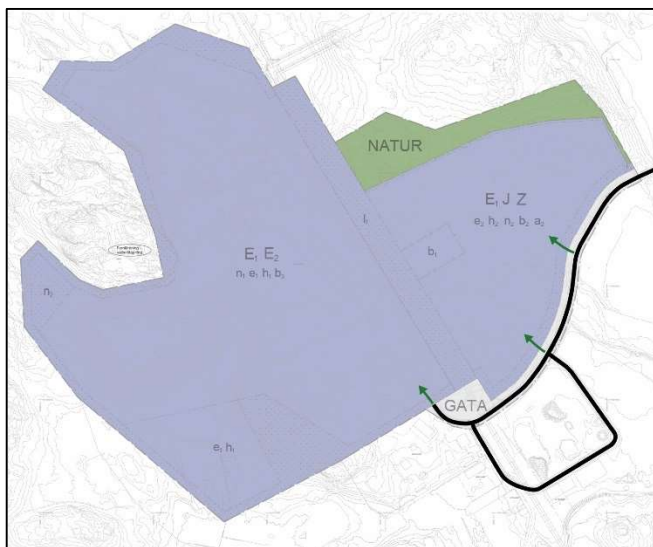
Allmän plats

Natur

För att uppnå detaljplanens syfte om bevarande av värdefull natur anges ett område med allmän plats (NATUR) i planområdets nordöstra del. Stora delar av denna naturmark är planlagd som kvartersmark för industriändamål i gällande detaljplan men säkerställs nu som natur. Naturmarken är en del av en äldre skogsmiljö med delvis höga naturvärden. Vissa delar har sedan tidigare klassats som så kallad nyckelbiotop. Enligt gällande detaljplan får hela den bedömda nyckelbiotopen exploateras då värdena tidigare har ansetts ha gått förlorade. Inventeringar, utförda av kommunekolog under 2022-2023, visar dock att höga naturvärden finns i ett större område varför en ny avvägning har gjorts. Naturmarken i denna nya detaljplan har avgränsats för att säkerställa ett mer sammanhängande naturområde och gränsen har inte anpassats strikt efter tidigare bedömd nyckelbiotop eller den avvägning som gjorts i gällande detaljplan. Inom naturmarken planeras inga förändringar eller åtgärder utöver normal skötsel. Utformningen av naturmarken preciseras därför inte närmare i detaljplanen. Hela skogsmarken med naturvärden har dock inte bedömts som rimlig att säkerställa som naturmark utan vissa delar i nordost kvarstår som kvartersmark för industri och verksamheter, precis som i gällande detaljplan. Avgränsningen baseras på en sammantagen avvägning mellan identifierade naturvärden och intresset av bibehållen planlagd kvartersmark för industri och verksamheter. Båda intressena bedöms kunna tillgodoses i rimlig omfattning. Längst i öster finns en befintlig mindre luftledning för el, naturmarken avgränsas så att ledningen och dess skyddsområde ryms inom allmän plats.

Gata

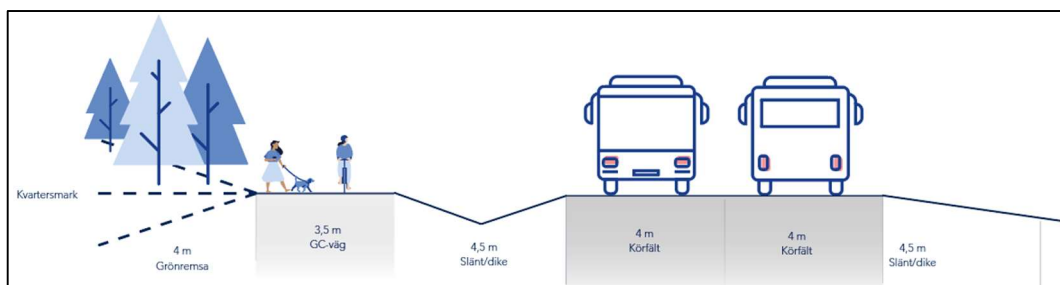
Björshultsvägen är planlagd som allmän plats i gällande detaljplan. Vägen planläggs nu igen för att upphäva det utfartsförbud som finns längs vägens norra sida. Utfartsförbudet riskerar att försvåra framtida markutnyttjande. En god trafiksäkerhet är möjlig att åstadkomma även utan sådan styrande reglering i detaljplan. Antalet in- och utfarter mot Björshultsvägen bör hållas nere. Anslutningarnas lägen och antal kan styras av huvudmannen för allmän plats genom deras möjlighet att bevilja eller avslå nya anslutningar. Ifall området norr om Björshultsvägen delas in i flera mindre fastigheter kan infarter lämpligen samordnas i några gemensamma lägen. För området direkt öster om kraftledningsstråket kan det vara lämpligt att lokalisera en infart så att den ansluter vid befintlig korsning mellan Björshultsvägen och Returvägen, så att det fungerar likt en fyrvägs-korsning.

Figur 3: De allmänna gatorna visas med svart linje. Pilar visar en möjlig princip för hur in- och utfarter kan placeras.

Björshultsvägens gatuområde är 24,5 meter brett vilket rymmer diken och slänter, samt möjliggör en utbyggnad av gång- och cykelbana längs gatans norra sida om det skulle bli aktuellt i framtiden. Själva gatufunktionerna bedöms kunna uppta cirka 16 meter av gatuområdets bredd. Detaljplanen innebär en breddning av gatuområdet med ytterligare 2,5 meter på norra sidan, jämfört med gällande detaljplan. Detta i syfte att säkerställa tillräckliga sidoområden för slänter, plantering och diken mellan gata och kvartersmark. Planteringar mellan körbana och kvartersmark är ett sätt att minska negativ påverkan på landskapsbilden och kan fungera som ett samband för växt och djurliv. Avsikten är skapa en grönskande barriär mellan verksamheterna i planområdets östra del och Stora Björshults öppna marker. Inom den cirka fyra meter breda grönremsa som illustreras i figur 4 tillåts viss släntning från kvartersmark mot GC-väg.

Gatuområdets utformning regleras inte i detalj utöver att ett antal föreskrivna gatuhöjder anges. Höjderna motsvarar dagens nivåer och innebär ingen förändring, men regleringen gör det tydligt för angränsande fastighetsägare vilka ungefärliga marknivåer de har att anpassa sig till.

Figur 4: Gatusektion över Björshultsvägen (24,5 m). Sektionen är flexibel.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän plats inom detaljplanen. Kommunen ansvarar därmed för skötsel och eventuell utbyggnad av allmän plats.

Kvartersmark

De områden i detaljplanen som inte är allmän plats utgör kvartersmark. Dessa områden kan nyttjas för enskilda fastighetsägare inom ramen för vad detaljplanen tillåter.

Befintligt deponiområde i väster

I detaljplanen anges att det västra området får användas för avfallsanläggning (E1). Befintlig deponi planeras att efterbehandlas och sluttäckas, vilket innebär att deponimassorna täcks över med avjämningsskikt, tätskikt samt växt- och skyddsskikt. Utöver de sluttäckta områdena kommer det även finnas dammar för hantering och rening av lakvatten och dagvatten, samt vissa byggnader som behövs för anläggningens funktion och drift. Den framtida markanvändningen efter att deponin har sluttäckts är fortsatt att betrakta som en avfallsanläggning. Till följd av de branta slänterna och tekniska funktioner planeras området inte att vara tillgängligt för allmänheten. I detaljplanens markanvändning medges både den pågående situationen med aktiv avfallshantering och den planerade situationen med avvecklad deponi. Det befintliga deponiområdet planeras att sluttäckas i etapper, vilket innebär att delar av området vid behov kan fungera för aktiv avfallshantering tills sluttäckningen är avslutad. Förutsättningarna för sluttäckning, samt förslag på utformning och tekniska system, har utretts i en sluttäckningsplan (CITRES AB, 2018-10-01). Inför genomförandet kommer en detaljerad projektering tas fram.

Det sluttäckta deponiområdet avses förbli inhägnat, även om detaljplanen inte ställer krav på det. Till följd av de branta slänterna, underliggande avfall och av andra tekniska skäl kan området inte användas för rekreation eller bebyggas med exempelvis bostäder eller industri. Därmed är det svårt att hitta ett kompletterande nyttjande av markområdet. Det har dock visats att solenergianläggning kan fungera väl inom sluttäckta deponiområden. Sådan verksamhet bedöms vara lämplig i området och kan byggas utan att medföra risker för sluttäckningen (WSP 2020-09-01). Därmed medges även användningen solenergianläggning (E2) i planområdets västra del. Den eventuella negativa påverkan för omgivningen av en solenergianläggning är begränsad jämfört med endast en vegetationsklädd kulle.

Enligt sluttäckningsplanen (CITRES AB, 2018-10-01) och utredning om verksamhet på sluttäckt deponiyta (WSP 2020-09-01) behöver sluttäckningens tekniska förutsättningar studeras vidare och vid projektering av framtida solenergianläggning behöver eventuella risker och effekter på insamlingssystemet för deponigas samt övriga risker avseende gas- och elsäkerhet beaktas. En projektering av solenergianläggning behöver även beakta hur ledningsdragningar, eventuella byggnader, vägar och grundläggning ska anpassas till sluttäckningens skydds-, tät- och dräneringsskikt. Grundläggning för solceller förutsätts kunna ske genom exempelvis ytliga betongfundament som inte riskerar att skada underliggande tätskikt. Slutligen behöver även hänsyn tas till risken för påverkan av sluttäckningens frysmotstånd och slänternas växtlighet. Dessa tekniska frågor

är sådant som normalt hanteras i en detaljerad projektering och påverkar inte detaljplanens bedömning om att en solenergianläggning är en lämplig markanvändning i plan- och bygglagens mening.

I utkanten av deponiområdet regleras en zon med punktprickad mark som inte får förses med byggnader. Zonen är minst 15 meter bred för att säkra en tydlig buffertzona mellan eventuella byggnader och naturmark. Den punktprickade marken har även utökats i vissa delar med hänsyn till landskapsbild, topografi och fornlämningsområde. Inom de punktprickade områdena bör inte permanenta upplag finnas, bortsett från området längst i väster där den tillåtna upplagshöjden regleras till 12 meter (n2). Det västra området med n2 bestämmelsen innehåller inga deponianläggningar i dagsläget, men området kommer behöva användas som en del i genomförandet och den omfattande masshantering som planeras.

Både avfallsverksamhet och solenergianläggning kan ha behov av byggnader av olika slag, exempelvis teknikbyggnader, pumpstationer, eventuell vattenreningsanläggning, garage, förråd, personalutrymmen och platskontor. Exakt hur behovet av byggnader kommer att se ut kan inte förutses i detalj och därmed ger detaljplanen en hög grad av flexibilitet. Byggnader möjliggörs genom planbestämmelse (e1) som medger en största byggnadsarea om 2 000 kvadratmeter. Bestämmelsen anges inom två olika områden inom deponiområdet och totalt sett möjliggörs därmed en sammanlagd byggnadsarea om 4 000 kvadratmeter. Högsta tillåtna nockhöjd på sådana byggnader är 8 meter (h1).

Byggnadernas placering styrs inte i detalj, men genom planbestämmelse b3 regleras att byggnader och andra anläggningar, inom område som har sluttäckts med tätskikt, inte får skada tätskiktet. Bestämmelsen är flexibelt formulerad eftersom den exakta utbredningen av sluttäckningens tätskikt inte är känd i detaljplaneskedet och eftersom tekniska lösningar för byggande på tätskikt kan komma att förändras utvecklas över tid.

Inom deponiområdet tillåts marken höjas till som högst +55 meter över grundkartans nollplan (n1). Höjdbegränsningen baseras på den principutformning som tagits fram i sluttäckningsplanen (CITRES AB, 2018-10-01). Den höga höjden kommer innebära omfattande upplag som blir visuellt synliga från närområdet, och till viss del även från på längre håll. Landskapsbilden påverkas i viss mån sett från golfbanan i norr samt från de öppna markerna vid Stora Björshult. Trots viss påverkan på landskapsbilden kommer konsekvenserna ändå bli förhållandevis små och lokala eftersom området omges av kuperad terräng och skogsmark med höga träd. När sluttäckningen är färdig kommer området upplevas som en bevuxen kulle med branta slänter, och som delvis kan vara täckt med paneler för solenergi. I den del av deponin som är planlagd sedan tidigare tillåts redan omfattande upplag, men utan att den maximala höjden har reglerats. Den högsta delen av befintliga upplag ligger i områdets västra del och uppgår till cirka +49,5 meter över grundkartans nollplan, vilket alltså är cirka 5,5 meter lägre än vad som blir

ny högsta tillåten höjd. I övriga delar kan nivåförändringarna både vara mindre och större jämfört med dagens marknivåer.

Inom deponiområdet finns utrymme för diken och separata dammar för omhändertagande av lakvatten respektive dagvatten. Dessa diken och dammar utgör integrerade delar av avfallsanläggningen och kommer därmed att finnas inom kvartersmark. Dammarnas läge och storlek regleras inte i detaljplanen, höjdförhållandena innebär dock att området söder om sluttäckningen är det mest lämpliga läget för större anläggningar och där ger detaljplanen utrymme för dammar i minst den omfattning som beräknats i dagvattenutredningen (WSP, 2025-10-08). Kompletterande dagvattendammar för rening kan bli aktuellt även i andra delar beroende på slutlig projektering och på om sluttäckningens fyllnadsmassor kommer innehålla föroreningar som kan urlakas och som därmed behöver renas innan avledning.

Nytt område för avfallshantering, masshantering, industri och verksamheter i öster

När befintligt deponiområde har sluttäckts och avvecklats kommer den fortsatta avfallshanteringen behöva en ny plats. Lämpligt läge för detta är området öster om det kraftledningsstråk som går genom planområdet. Området är redan i gällande detaljplan angivet för industriändamål. Som yta för avfallsanläggning och verksamheter kan området även nyttjas för mellanlagring av massor i samband med genomförandet av sluttäckningen och annan typ av samordnad masshantering. Området ges användningsbestämmelse avfallsanläggning (E1) i likhet med befintligt deponiområde. För att behålla en planmässig flexibilitet anges även användningsbestämmelserna industri (J) och verksamheter (Z). Det som ryms inom användningen "verksamheter" ingår till stora delar även inom industriändamål, men det bedöms ändå finnas skäl att förtydliga att båda användningarna är lämpliga. Inom området tillåts upplag på upp till 12 meter (n2).

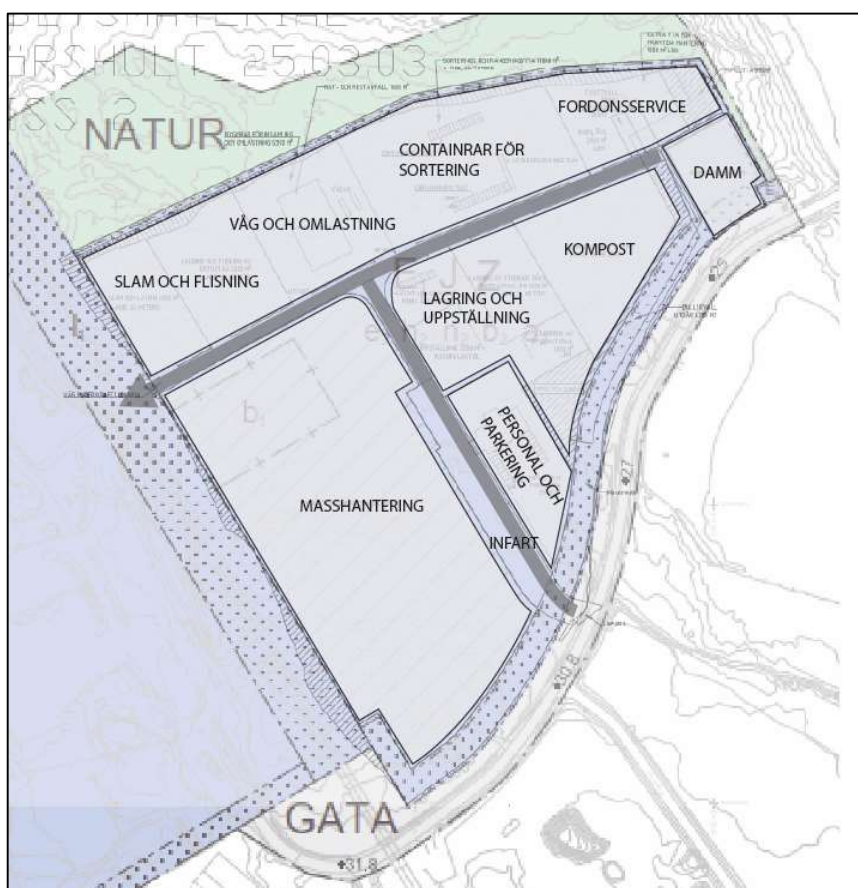
För att ge en tillräcklig flexibilitet, och för att möjliggöra eventuella industrier och verksamheter, regleras den största tillåtna byggnadsarean till 50 procent av fastighetsarean inom användningsområdet (e2) samt en högsta tillåten nockhöjd om 15 meter (h2). I angränsning till naturmark regleras en zon om 4 meter där marken inte får försees med byggnader. Mot Björshultsvägen anges en 17,5 meter bred zon med prickmark, som tillsammans med vägens sidoområden ger ett riskavstånd på 30 meter mellan Björshultsvägens körbana och nya byggnader.

I detaljplanens sydöstra del, i anslutning till Björshultsvägen, anger detaljplanen ett mindre område för uppförande av transformatorstation för elnätet, en så kallad nätstation (E3). Detta område motsvarar regleringen i gällande detaljplan och byggrätten preciseras inte närmare, utan lämplig storlek, höjd och utformning får prövas genom bygglov. Ledningsägaren ges möjlighet att ersätta befintlig nätstation som ligger nära Björshultsvägen med en större station några meter längre norrut i det område som detaljplanen

anger. Vid projektering av en sådan nätstation ska det beaktas att marknivån behöver ligga på en höjd som minimerar risken för översvämning. Det bedöms inte vara några problem att anpassa höjden till en översvämningssäker nivå. Utfyllnad och dimensionering av trumma vid passage av vägdike behöver dock studeras vidare i samband med genomförandet.

När det gäller markförberedelse ska slänter mot naturmark samt avvattnings och inhägnad hanteras helt inom kvartersmark. Mot gatemark kan det finnas möjlighet att samordna kvartersmarkens och gatans slänter. Slänter kan delvis tillåts inom gatuområdet, men godkännande krävs då från kommunen som huvudman för allmän plats. Med tanke på behov av enskilda diken inom kvartersmarken och de positiva effekter som grönytor kan ge är det inte lämpligt att kvartersmarken hårdgörs i sin helhet. Därför regleras att minst 20 procent av fastighetsarean ska vara genomsläpplig (b2). För att kunna följa upp bestämmelsen utökas även lovplikten för åtgärder som kan försämra markens genomsläpplighet (a1).

Nedan visas en möjlig principiell utformning av den nya avfallsanläggningen, baserat på en förprojektering. Angöring planeras från Björshultsvägen i söder.

Figur 5: Bild som visar på en tänkt utformning av området för ny avfallsanläggning och masshantering.

Inom planområdets östra del, i anslutning till kraftledningsstråket, finns ett låglänt lerjordsområde som har bedömts som sättningsbenäget och har mycket låg till låg skjuvhållfasthet. Se även under rubriken *geotekniska förhållanden* nedan. Med stöd av genomförd geoteknisk utredning (ÅF, 2015-

01-19) och PM markförstärkning (ÅF 2015-01-19) är det sättningskänsliga området möjligt att ta i anspråk utan åtgärder, ifall marken inte höjs med mer än cirka 2,7 meter och inte används för byggnader, sättningskänsliga anläggningar eller hårdgjorda ytor. Området kan exempelvis användas som ett icke sättningskänsligt upplagsområde utan hårdgjorda ytor eller för uppställning och liknande, då kan eventuella sättningar hanteras. Sannolikt kommer dock marken behöva höjas med mer än 2,7 meter för att kunna användas på ett rationellt sätt, och byggnader och anläggningar kan inte uteslutas.

För att inte riskera lokala skred eller sättningar om 0,5–1 meter behöver då markförstärkningsåtgärder utföras. Markförstärkningsåtgärder kan vara förstärkning med exempelvis kalkcementpelare, eller åtgärder som påskyndar sättningsförloppet genom exempelvis förbelastning eller vertikaldränering med belastning. Efter sådana åtgärder kan marken höjas mer än 2,7 meter och uppförande av byggnader eller andra sättningskänsliga anläggningar är då möjligt. Exakt teknisk lösning och dimensionering av markförstärkning kan behöva anpassas till vilken typ av byggnads- eller anläggningsåtgärd som är aktuell. Ytterligare en åtgärd för att motverka dessa risker kan vara att frågan utreds vidare med högre detaljeringsgrad, sådan utredning kan komma fram till en alternativ avgränsning och hantering av risken för skred och sättningar. För det sättningskänsliga området anges en planbestämmelse om utförande (b1), som innebär att grundläggning för byggnader och andra sättningskänsliga anläggningar ska föregås av markförstärkningsåtgärder.

I det östra områdets västra del, på gränsen till befintlig avfallsanläggning, finns en stor kraftledning. Denna bekräftas i detaljplanen genom reglering av markreservat för allmännyttiga luftledningar (l1) samt punktprickad mark, mark som inte får försees med byggnad. Inom kraftledningens område får det anläggas exempelvis körvägar och liknande under förutsättning att det följer ledningsägarens anvisningar om avstånd och minsta fri höjd till ledning. Även diken och slänter från upplag och sluttäckning kan accepteras inom ledningsområdet.

Strandskydd

Utifrån gällande strandskyddsregler konstaterar kommunen att strandskydd inte råder runt de anlagda dammar och diken som finns inom och i anslutning till planområdet. Läs mer i avsnittet om "nulägesbeskrivning av platsen" där förutsättningarna beskrivs närmare.

Genomförandetid

Genomförandetiden för detaljplanen är 5 år från den dag detaljplanen får laga kraft.

Planeringsförutsättningar

Kommunala styrdokument och beslut

Följande ställningstaganden i kommunala planeringsunderlag och beslut ligger till grund för detaljplanearbetet:

Planbesked

Mark- och exploateringsenheten har begärt planbesked för att upprätta en detaljplan för Björshults deponiområde samt angränsande industrimark. Detta i syfte att möjliggöra sluttäckning av befintlig deponi, masshantering, fortsatt avfallshantering samt öka flexibiliteten för framtida industrianvändning. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden har 2022-02-01 §2 i ett positivt planbesked beslutat att detaljplanearbete får inledas för fastigheten Arnö 1:3 m.fl, och att detaljplanearbetet bekostas av sökanden.

Detaljplan

Området är till största del planlagt sedan tidigare. De områden som är planlösa ligger i områdets sydvästra och nordvästra delar och ingår i, eller angränsar direkt till, deponins befintliga verksamhetsområde. För planområdet gäller nedanstående detaljplaner:

1. P16-3 "Detaljplan för Björshults industriområde, Arnö, Nyköping, Nyköpings kommun", laga kraft den 5 februari 2016. Genomförandetiden är 10 år och pågår till den 5 februari 2026. Detaljplanen möjliggör omfattande exploatering för bland annat industriändamål. Utbyggnad av området har påbörjats söder om Björshultsvägen, utanför det nu aktuella planområdet. De delar som nu berörs av planläggning har inte byggts ut och där kommer gällande detaljplan ersättas av denna nya detaljplan. Det kan noteras att genomförandetiden för gällande detaljplan har pågående genomförandetid till och med den 5 februari 2026. Kommunens bedömning är att genomförandetiden kommer ha gått ut innan denna nya detaljplan antas. Genomförandetiden utgör därmed inget hinder för ett antagande av planen.
2. P82-7 "Förslag till stadsplan för del av Arnö 1:3 (delplan 10. Björshult) på Arnö i Nyköpings kommun", fastställd av länsstyrelsen den 17 mars 1982. Genomförandetiden har gått ut. Detaljplanen möjliggör avfallshantering och området har tagits i anspråk för detta sedan länge. Planens södra delar har blivit ersatta sedan tidigare och den kvarvarande delen kommer ersättas av den här nya detaljplanen.

Norr om planområdet angränsar:

- P02-17 "Detaljplan för del av fastigheterna Arnö 1:3, m.fl, Ärila golfbana, Nicolai socken, Nyköpings kommun", laga kraft den 9 oktober 2002. Genomförandetiden har gått ut. Planen möjliggör för golfbana och området har tagits i anspråk för detta.

Översiktsplan

Nyköpings kommuns gällande översiktsplan (Nyköping 2040) antogs i december 2021. Översiktsplanen beskriver kommunens övergripande strategier för hur kommunen planerar utveckla, använda och bevara mark-, vatten, och bebyggelseområden. Det aktuella planområdet är utpekad som industri- och verksamhetsområde med inriktning på störande eller transport- och besöksintensiva verksamheter. I översiktsplanen anges specifikt att målbilden är att deponin ska vara sluttäckt och att det ska ha getts möjlighet för utveckling av exempelvis solcellspark. I angränsning till planområdets nordöstra del pekar översiktsplanen ut ett område för natur och friluftsliv med värden kopplade till barrblandskog. Planförslaget är förenligt med gällande översiktsplan Nyköping 2040.

Regionala och mellankommunala intressen

Nyköpings kommun ingår inte i någon regionplan enligt plan- och bygglagen. Region Sörmland har dock, inom sitt regionala utvecklingsarbete, tagit fram en så kallad strukturbild som visar regionens största tätorter samt samband mellan dessa och närliggande större tätorter. Även om strukturbilden är mycket översiktlig kan det noteras att Nyköping och Oxelösunds tätorter utgör en sammanlänkad nod. Planområdet ligger just i området mellan de två orterna.

Av Nyköpings översiktsplan framgår det att verksamhetsområden och avfallsanläggningar vid och över kommungräns utgör ett mellankommunalt intresse som kan beröra flera angränsande kommuner. Björshults avfallsanläggning ägs av Nyköpings och Oxelösunds kommuner och utgör därför en viktig anläggning för båda kommunerna. Detaljplanen påverkar dock inte Oxelösunds kommuns tekniska försörjning negativt. Utveckling och förändringar hanteras i det redan etablerade samarbetet kring Björshults avfallsanläggning. Avfallsanläggningen finns redan inom planområdet och planen säkerställer att avfallsanläggningen kan sluttäckas och delvis fortgå i nytt läge. Oxelösunds kommun har varit delaktiga i planprocessen genom deltagande i avgränsningssamråd om miljöbedömning och samråd om detaljplanen.

Sörmlandsledens etapp mellan Nyköping och Oxelösund går i närheten av, och delvis inom, planområdets sydvästra del. Sörmlandsleden utgör både ett regionalt och ett mellankommunalt intresse för friluftslivet. En sluttäckning av avfallsanläggningen och det skyddsområde som behövs runt anläggningen innebär att en del av Sörmlandsledens sträcka behöver justeras till ett västligare läge. Även om detta innebär en påverkan på dagens vandringsled finns möjlighet att hitta en lämpligare sträckning i landskapet så att inte avfallsanläggningen exponeras mer än nödvändigt sett från leden. Sådan justering kan ske helt inom den kommunala fastigheten Arnö 1:3.

Riksintressen

Planområdet ligger inom det mycket omfattande riksintresseområdet för Högexploaterad kust (4 kap 4 § miljöbalken) som sträcker sig från Arkösund till Forsmark. Riksintresseområdet innefattar därmed hela kommunens kuststräcka

och stora delar av inlandet. Riksintresset innebär att det finns begränsningar vad gäller uppförande av fritidshusbebyggelse och vissa andra exploateringsföretag eller ingrepp i miljön. Riksintresset utgör dock inget hinder för utveckling av befintliga tätorter. Riksintresset syftar till att skydda områden som i sin helhet är av riksintresse med hänsyn till höga natur- och kulturvärden. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka riksintressets värden negativt då området i huvudsak redan är ianspråktaget eller planlagt för motsvarande markanvändning. Förenligheten med riksintressen har också prövats i kommunens översiktsplan.

Planområdet ligger även inom samrådsområde för höga objekt, vilket är ett intresse kopplat till riksintresse för flygplats och totalförsvaret - Skavsta flygplats (3 kap. 8-9§§ MB). Inom riksintresseområdet ska samråd ske med Försvarmakten samt med Trafikverket och Luftfartsverket om planen medger byggnader eller objekt med en totalhöjd på 20 meter eller mer (över marknivå) utanför sammanhållen bebyggelse. Högsta höjd på deponi tillåts vara 55 meter över nollplanet. I och med att en hög deponi redan finns inom området bedöms inte den ytterligare markhöjningen innebära negativ påverkan på de intressen som är kopplade till riksintresset för flygplats och totalförsvaret. Frågan har stämts av med Luftfartsverket och Försvarmakten, ingen av parterna bedömer att planförslaget påverkar deras intressen.

Cirka 450 meter öster om planområdet finns riksväg 53, och ytterligare österut finns järnvägen TGOJ-banan, dessa stråk utgör riksintresse för kommunikationer (3 kap. 8§ MB). Inget av de dessa riksintressen påverkas negativt av detaljplanen.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planförslaget bedöms vara förenligt med en ur allmän synpunkt lämplig användning av mark och vattenområden enligt bestämmelserna i 3 kapitlet miljöbalken.

Miljökvalitetsnormer

I detta avsnitt beskrivs miljökvalitetsnormer enligt 5 kapitlet miljöbalken. Miljökvalitetsnormer finns för utomhusluft, vattenförekomster, fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller och gäller i hela landet. Detaljplanen får inte medverka till att en miljökvalitetsnorm överträds.

Luft

Enligt Östra Sveriges Luftvårdsförbunds modellberäkningar, objektiv skattning och mätningar överskrids inga miljökvalitetsnormer för luft i Nyköpings kommun. Detta innefattar aktuellt planområde som därav klarar både miljökvalitetsnormer och miljömål avseende partiklar.

Vatten

Berörda recipienter för planområdet är Kilaån (Arnöån) cirka 3,5 kilometer norrut och Aspfjärden (Stjärnholmsviken) cirka 4,5 kilometer sydost. Båda recipienterna utgör vattenförekomster. Miljökvalitetsnormerna för Kilaån,

förvaltningscykel 3, är att uppnå god ekologisk status år 2033 och god kemisk ytvattenstatus, undantaget bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar. I dagsläget klassas den ekologiska statusen som måttlig. Den kemiska ytvattenstatusen klassas som ej god. Miljökvalitetsnormerna för Aspafjärden, förvaltningscykel 3, är att uppnå god ekologisk status 2039 och god kemisk ytvattenstatus, undantaget bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar. I dagsläget klassas den ekologiska statusen som måttlig. Den kemiska ytvattenstatusen klassas som ej god. Se avsnitt "konsekvenser av planens genomförande" för bedömning om miljökvalitetsnormer för vatten.

Buller

Miljökvalitetsnormen för buller är en målsättningsnorm som medför att det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kommunen ska i planering och lovgivning sträva efter att begränsa buller och att ange riktvärden underskrivs.

Naturskydd

Det finns inga naturreservat eller andra naturskyddsområden inom eller i direkt anslutning till planområdet. Cirka 1,5-2 kilometer nord-nordväst om planområdet ligger tre naturreservat, Segelstamosse naturreservat, Ryssbergens naturreservat och Svanvikens naturreservat. Svanvikens naturreservat utgör även Natura 2000-område (art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet). Kilaån och Svanviken är också utpekade som riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken. De delar av planområdet som avvattnas norrut och österut leds mot Svanvikens naturreservat.

Den del av planområdet som avvattnas söderut leds mot Aspafjärden. Delar av Aspafjärden, ca 3 km sydost om planområdet, omfattas av Strandstuvikens naturreservat och Natura 2000-område (art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet). Aspafjärden är också utpekad som riksintresse för naturvård och för friluftslivet.

Nulägesbeskrivning av platsen

Natur och grönsstruktur

En översiktlig naturvärdesinventering har genomförts under februari 2023 för skogsmarken väster och sydväst om deponiområdet (område 1-4 i kartan nedan). Inventeringen visar att det är relativt låga naturvärden inom området men att det finns enstaka områden med något högre naturvärden i form av hällmark med äldre tallar och rester av ett mindre alkärr. Genom det norra området (nummer 1 i kartan), som är en sänka mellan två höjder, löper ett dike mot golfbanan och vidare mot Kilaån och Svanvikens naturreservat norr om planområdet. I direkt angränsning till deponiområdets sydvästra del går Sörmlandsleden som ger möjligheter för allmänheten att uppleva naturen i området. Ledens sträckning framgår även av bilden med inventerade områden.

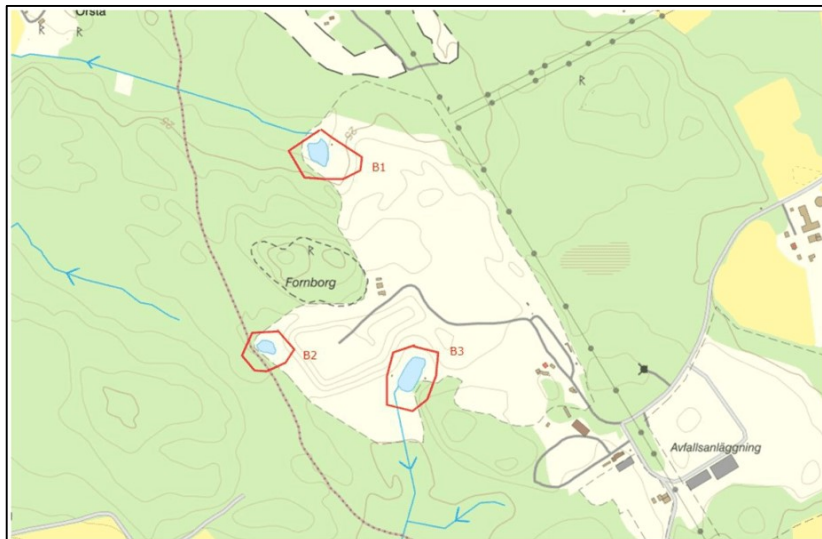
Planområdets östra del består idag till största delen av slutavverkad skogsmark. Denna del av detaljplanen är redan planlagd för industriverksamhet vilket är orsaken till att merparten av skogen tagits ned, även om marken ännu inte är ianspråktagen för ändamålet. Ett mindre skogsparti med barrskog finns i södra delen, på en höjd närmast Björshultsvägen, samt i de norra delarna av planområdet. En tidigare naturvärdesinventering togs fram under november 2013. Där anges att delar av den skogsmark som ännu finns kvar i planområdets nordöstra del, men som i gällande detaljplan är planlagt för industrimark, delvis har höga naturvärden av nyckelbiotopsklass. Detta område sammanfaller även med en naturvärdesbiotop. Att det nordöstra området har höga naturvärdena har bekräftats även under 2022-2023 genom platsbesök av biolog från Nyköpings kommun.

Figur 6: Markering av områden där naturvärdesinventering genomförts inom den västra delen av planområdet. Bedömningar har även skett för det östra området.

Skyddade arter - groddjur

Inom planområdets deponiområde i väster finns tre dammar. Kommunen har genomfört en groddjursinventering vid två tillfällen under april 2023 för att utreda om det finns groddjur i anslutning till dammarna. Tidpunkten för inventeringen har valts eftersom den sammanfaller med groddjurens fortplantningsperiod. Under första besöket påträffades inga groddjur. Vid andra besöket noterades det cirka 20 hanar respektive cirka 20 honor av större vattensalamander (*Triturus cristatus*) i dammen längst i väster, se röd markering B2 i kartbilden nedan. Även en hona av mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) observerades vid samma tillfälle. Vid de två inventeringstillfällena gjordes inga observationer av groddjur i dammarna B1 i norr eller i B3 i sydost, trots att det var under fortplantningsperioden. Om det hade funnits groddjur där skulle de ha observerats vid dessa tillfällen. Det kan noteras att B1 och B3 är lakvattendammar som sett till vattenkvalitet och miljö inte utgör en gynnsam livsmiljö för groddjur. Utifrån inventering, vattenkvalitet och miljön som helhet är bedömningen groddjur i form av vattensalamander finns i damm B2 men inte i dammarna B1 och B3.

Figur 7: Markering av dammar i planområdets västra del där groddjursinventering genomförts.

Bebyggelse

Inom deponiområdet i väster finns viss tillhörande bebyggelse. Avfallsverksamheten bedrivs inom ett cirka 36 hektar stort område där det bland annat finns kontorsbyggnader, infartskontroll, fordonsvåg, tvätthall, tält, återvinningscentral (ÅVC) och pumphus för lakvatten. Det finns även kompressorstation, reglerstation och fackla för deponigasananläggningen. Den östra delen av planområdet är idag obebyggt. Längst i öster finns sedan länge en mindre transformatorstation. Angränsande till planområdet, söder om Björshultsvägen, finns viss bebyggelse kopplad till verksamheter som bildemontering, motorsportbana och brandövningsplats. Det finns även angränsande industrimark som är tillgänglig för framtida etableringar.

Trafik

Trafik till och från planområdet leds via Björshultsvägen. Vägen leder endast till Björshultsområdet och fortsätter inte vidare västerut. I öster ansluter vägen till trafikplats Björshult och kopplas till Oxelösundsvägen/väg 53, samt väg 515 som leder vidare mot Arnö verksamhetsområde i öster och mot Arnö herrgård i norr. Trafiken längs Björshultsvägen består till övervägande del av transporter till återvinningscentralen men även till de övriga verksamheter som finns inom Björshultsområdet. Det finns ingen utbyggd gång- och cykelväg längs Björshultsvägen, gång- och cykeltrafiken på sträckan är ytterst marginell.

Kulturmiljö

Planområdet berör två registrerade fornlämningar. Den ena är registrerad som fornborg (L1984:7292) och den andra som ett röse (L1984:6651). Området som är registrerat som fornborg ligger på en tydlig höjd direkt väster om planområdet och dess markerade fornlämningsområde överlappar till viss del planområdet. Vad gäller röset, som markeras öster om kraftledningen, kunde det inte återfinnas vid en arkeologisk utredning som gjordes 2012. Direkt nordväst om planområdet finns en markering från 1958 om en

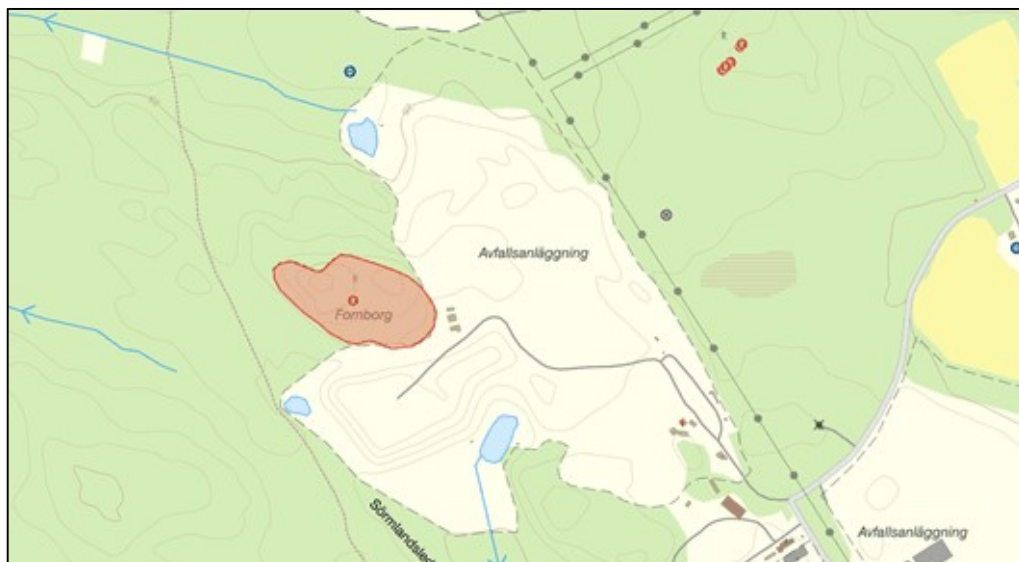
fornlämningsliknande lämning (L1984:7275). Vid ny inventering 1984 kunde den dock inte återfinnas utan bara naturliga förhöjningar i marken. I den högt belägna skogen norr om planområdets östra del finns ett flertal registrerade fornlämningar registrerade som stensättningar.

I samband med denna detaljplan och den planerade sluttäckningen av deponin har en ny arkeologisk utredning genomförts gällande området som registrerats som fornborg (L1984:7292). Detta för att klargöra om den registrerade fornlämningen verkligen utgör en fornborg och ifall området utgör en lagskyddad fornlämning. Utredningen utgör underlag i bedömningen av planens påverkan på kulturhistoriska värden. Fältundersökning genomfördes i maj 2023 och rapport färdigställdes i augusti samma år (Arkeologikonsult 2023:3648). Utredningen har omfattat kompletterande kart- och arkivstudier, fältinventering, utredningsgrävning, analyser och slutlig bedömning.

Utredningens slutsats är att området markerat som fornborg inte är en regelrätt fornborg för skydd och kontroll av omgivningen. Lämningarna bedöms ha haft en hägnande funktion och kan snarare betecknas som en vallanläggning. Utredningen föreslår att registreringen i fornlämningsregistret ändras i enlighet med detta. Påträffat förkolnat hasselnötsskal har daterats till 420-570 e.Kr (folkvandringstid) vilket kan indikera en period då anläggningens nyttjats. Lämningarna kan möjligen ha kopplingar till identifierade igenvuxna mossar i närheten. Detta bedömdes kunna tyda på en rituell funktion som möjligen kan relatera till offer i våtmarker, även om det inte kunnat bekräftas. Offer i våtmarker är ett bruk som kan spåras ända från stenåldern fram till Sveriges kristnande.

En arkeologisk förundersökning har genomförts under 2024, där det bland annat schaktats i anläggningar och våtmarker samt gjorts ytterligare kartering. Förundersökningen bekräftade i stora drag den bedömning som gjordes vid föregående fältundersökning. Inga fynd eller konstruktioner påträffades i våtmarkerna (Arkeologikonsult 2024). Arkeologikonsult gör bedömningen att fornlämningen, efter slutförd förundersökning, troligtvis kommer registreras som undersökt och borttagen. Detta avgörs dock av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har ännu inte, under hösten 2025, fattat beslut i frågan om fornlämningen. I väntan på detta får Arkeologikonsults bedömningar anses vara vägledande. Däremot har länsstyrelsen, den 19 november 2024, gett tillstånd för ingrepp i fornlämning RAÄ L1984:7292 för att möjliggöra den planerade sluttäckningen av avfallsdeponin. Det kan noteras att länsstyrelsens bedömning och beslut ligger i linje med Arkeologikonsults bedömningar. I länsstyrelsens tillstånd benämns lämningen som en vallanläggning och inte en fornborg. Länsstyrelsen motiverar det givna tillståndet med att fornlämningens kunskapsvärde är tillgodosett genom förundersökningen, och att ytterligare undersökningar inte är nödvändiga.

Figur 8: Fornlämningsområde angränsar direkt väster om Björshults avfallsanläggning, rödmarkerad yta. Källa: Fornsök - Riksantikvarieämbetet

Sociala aspekter

Sociala aspekter är svåra att beskriva relaterat till en detaljplan som huvudsakligen berör störande verksamhet i form av avfallsanläggning och industriverksamhet. Det finns i dagsläget inga utpekade mötesplatser, även om den befintliga återvinningscentralen kan utgöra en informell social mötesplats där människor möts oplanerat. Möjligheten att röra sig med olika färdmedel kan påverka det sociala livet, i dagsläget finns varken gång- och cykelväg eller busslinje längs med Björshultsvägen.

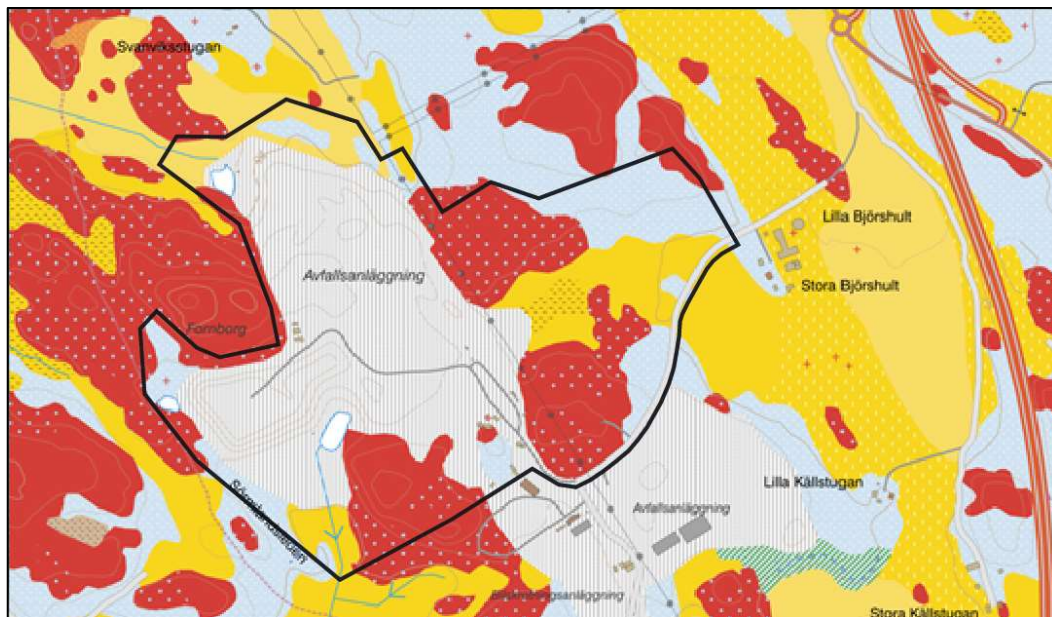
Service

Inom planområdet finns idag en återvinningscentral. Detta är den största återvinningscentralen i Nyköpings kommun där invånarna erbjuds att lämna grovavfall, farligt avfall och trädgårdsavfall. Anläggningen kommer dock flyttas till Arnöområdet. Det finns ingen annan befintlig samhällsservice i närheten av planområdet. Närmsta samhällsservice med skola och livsmedelsbutik finns i Långsäter cirka 2,5 km från planområdet. Området har dock närhet till både Nyköping och Oxelösund med den stora mångfald av kommersiell och offentlig service som finns där.

Geotekniska förhållanden

Den västra delen av planområdet består till största del av fyllning till följd av många års deponiverksamhet och markarbeten (ljus skrafferat område i bilden nedan). Den östra delen av planområdet består av grundlager med urberg (rött) och ytlager av morän (vita prickar), sandig morän (ljusblått) och glacial lera (gult). Centralt i planområdet, öster om kraftledningsstråket finns en sänka med sättningsbenägen lerjord vilket har utretts och bedömts. Jordartskartan indikerar också viss förekomst av torv. Det sättningsbenägna området är möjligt att nyttja för föreslagna markanvändningar, men om marken ska försees med byggnader eller andra sättningskänsliga anläggningar krävs markförstärkningsåtgärder för att undvika sättningar.

Planområdet är utpekad som normal/-högriskområde för radon. Det innebär att byggnader för vistelse kan behöva utföras radonsäkert så att gränsvärdet för radon inte överskrids. Alternativt att en specifik mätning görs för att klarlägga förhållandena på den enskilda platsen.

Figur 9: Geotekniska förhållanden, plangräns markerat med svart linje. Källa: SGU

Hydrologiska förhållanden

Ett PM som beskriver ytvatten- och grundvattenförhållanden inom deponiområdet har tagits fram i samband med en tillståndsprövsprocess (WSP, 2022-12-05). I utredningen, som främst hanterar planområdets västra del, beskrivs ett antal mätpunkter för grundvattennivåer som installerades 2012. Punkterna ligger i relativt låglänta delar av deponiområdet och i anslutning till lakvattendammarna. Vid utredningen 2012 låg grundvattennivån på mellan +25,2 och +26,4, vilket är nära markytan. Även i äldre mätningar från 1979 observerades grundvattennivå på cirka 0,5 meter under mark, vilket tyder på en hög grundvattennivå över tid. Grundvattenströmningen bedöms sammanfalla med ytvattenströmningen. Grundvattnet finns främst i moränjord, men kan även finnas i ett övre grundvattenmagasin där genomsläppliga jordlager finns ovanpå lera. PM om ytvatten- och grundvattenförhållanden beskriver också att grundvatten från omkringliggande områden delvis leds in mot deponiområdet, vilket kan bidra till att uppmätta lakvattenmängder är större än vad som förväntats (WSP, 2022-12-05). Under 2025 har nya bedömningar av grundvattnet gjorts där tidigare antaganden om grundvattnets flödesriktning och nivåer bekräftas. Det har även indikerats att grundvattnet har en uppåtriktad rörelse på norra och södra sidan av deponiområdet. Detta medför att grundvatten lokalt bildar ytvatten och på sina ställen kan bidra till lakvattenbildningen.

Miljö

Strandskydd

Inom och i angränsning till planområdet finns ett antal anlagda diken och dammar som är markerade i lantmäteriets topografiska karta. I äldre kartor, såsom generalstabskartan och häradsekonomska kartan, finns inga indikationer på naturliga vattendrag, bäckar eller vattensamlingar.

Området har ursprungligen varit kuperad skogsmark där markvatten naturligt avrunnit mot den mer låglänta omgivningen, utan att tydliga vattendrag eller vattensamlingar har bildats. Av äldre flygfoton från 1960-talet, innan Björshults avfallsanläggning etablerades, ses inga tecken på vattensamlingar där befintliga dammar ligger. Inte heller på flygfoto från cirka år 1975 ses några vattensamlingar. På flygfoto från cirka år 2000 kan den centrala lakvattendammen tydligt utläsas, och de två mindre dammarna i väster och norr ser ut att vara relativt nyanlagda. De tre dammarna inom området är alltså anlagda efter 1975 och framför allt de två lakvattendammarna är integrerade delar i avfallsanläggningens tekniska system för hantering av dagvatten och lakvatten. Enligt gällande strandskyddsregler omfattas dammarna inte av strandskydd. Det kan också noteras att dammarna ligger inom inhägnat område och inte är tillgängliga för allmänheten. Därmed saknas intresse för rekreation och rörligt friluftsliv. Den sydvästra dammen innehåller i huvudsak tillrinnande markvatten från närliggande ytor och naturmark, samt eventuellt uppträngande grundvatten. Denna damm med renare vatten har biologiska värden i form av salamandrar. I detta fall regleras skydd av utpekade arter enligt artskyddsförordningen och inte genom strandskydd.

Av den mer sentida ekonomiska kartan från år 1960 kan det inom och i angränsning till planområdet utläsas ett system med diken i mer eller mindre raka sträckningar. Dessa diken ansluter vidare i nordväst och i sydväst till diken belägna i mitten av odlingsmark. Utifrån detta bedöms aktuella diken ha anlagts endast i syfte att avvattna mark för jordbruk, men även förlängts in i skogsmark för att även avvattna denna. Dikena som redovisas i den ekonomiska kartan kan därmed betraktas som artificiella vattendrag, det är dock osäkert när de har tillkommit. Eftersom dikena är smalare än 2 meter omfattas de inte av det generella strandskyddet enligt miljöbalken.

Figur 10: Planområdets utbredning på äldre kartor och flygfoton.

Kartunderlag: Lantmäteriet

Dagvatten

Huvuddelen av dagvattnet från deponiområdet leds idag till lakvattendammarna i norr och söder, och till viss del till ytvattendammen i väster (WSP, 2025-10-08). Vattnet pumpas sedan vidare till kommunens reningsverk. Mindre delar av deponiområdets dagvatten leds österut till kraftledningsgatan. För planområdets östra del fördröjs dagvatten inom befintlig naturmark. Det dagvatten som inte tas upp direkt i marken leds naturligt vidare till Björshultsvägens diken och vidare österut mot Björshults trafikplats och recipienten Kilaån/Arnöån (WSP, 2025-10-08). Ett aktivt markavvattningsföretag (Bränn-Ekeby-Öresta tf 1928) finns väster om planområdet där skogs- och odlingsmark avvattnas mot Kilaån. Dike från planområdets nordvästra del ansluter till markavvattningsföretaget.

Hälsa och säkerhet

Omgivningsbuller

Björshults industriområde och återvinningscentral genererar omgivningsbuller utifrån sin verksamhet och de transporter som åker till och från området. Inga störande industrier är utbyggda i planområdets östra del, även om det medges i gällande detaljplan och om översiktsplanen pekar ut Björshultsområdet för just störande verksamheter. Inga lägenheter eller villor angränsar till planområdet. En närbelägen gård, Stora Björshult, finns dock strax öster om planområdet. Gården arrenderas ut av kommunen och har länge varit bebodd. Enligt nuvarande arrendeavtal ska dock inte fastigheten längre användas för boende, vilket ligger i linje med översiktsplanens inriktning om att Björshultsområdet ska kunna användas för störande verksamheter. Nordost om planområdet ligger även gården Hagen, på fastigheten Arnö 1:28. Fastigheten behöver beaktas i bedömningen av bullerpåverkan. Närområdet består i övrigt av olika verksamheter som kan generera buller, bland annat finns en skrotningsverksamhet samt motorsportbana söder om Björshultsvägen. Det kan noteras att upplevelsevärdena vid golfbanan, Sörmlandsleden och angränsande natur redan idag kan påverkas av buller från planområdet.

Risk för olyckor

Kemikalier och drivmedel används till maskiner och fordon på Björshults avfallsanläggning. Det förekommer även städkemikalier i verksamheten. Flytande kemikalier, oljor och drivmedel förvaras inlåsta inom invallat område eller i dubbelmantlad cistern på hårdgjord yta. Inom befintlig avfallsanläggning finns även en enkelmantlad cistern som tillhandahålls av en entreprenör. Från befintlig avfallsanläggning utvinns deponigas som transporteras via ledning till Idbäcksverket. Utöver gasledningen sker transporter av farliga ämnen till och från avfallsanläggningen samt till och från närliggande verksamheter, exempelvis Björshults bilskrotsanläggning och räddningstjänstens övningsfält. Sedan tidigare har riskerna vid Björshultsvägen hanterats genom ett bebyggelsefritt avstånd om 30 meter från körbanekant.

Risk för översvämning

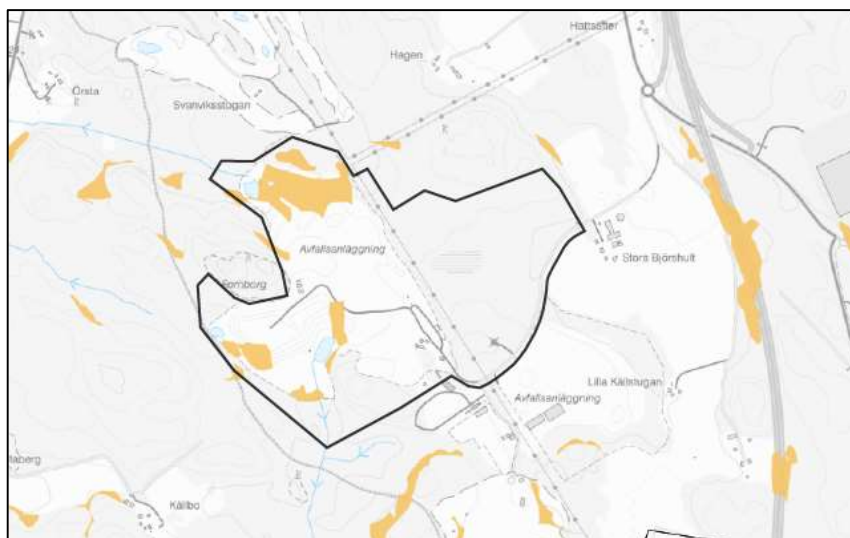
Planområdet ligger höglänt jämfört med sitt närområde och det bedöms inte finnas några större risker för översvämningar inom eller i anslutning till planområdet. Dagvattenutredningen (WSP 2025-10-08) anger dock att det finns några mindre instängda områden inom deponiområdet. Planområdets sydöstra del, närmast Björshultsvägen, ligger lägre och med dagens höjdsättning riskerar området att bli översvämmat vid skyfallsregn. Vidare österut från planområdet finns låglänt jordbruksmark där vissa delar riskerar översvämning vid skyfall.

Risk för skred

I planområdets västra del består marken av finkorniga jordar enligt tillgängligt kartunderlag. Dessa områden sammanfaller med områden med deponimassor. Finkorniga jordarter är generellt förknippade med skredrisk vilket är en förutsättning att beakta vid detaljprojekteringen av sluttäckningen.

Risk för ras

Det indikeras viss rasrisk i västra delen av planområdet till följd av branta deponislänter. I övrigt råder det ingen rasrisk inom området.

Figur 11: Områden med känslighet för ras och skred redovisas i gult, planområdet visas med svart gräns. Källa: SGU.

Teknik

Vatten- och avlopp

Allmänna vatten- och spillvattenledningar finns längs Björshultsvägen. Hela området ligger dock inte inom dagens verksamhetsområde för vatten och spillvatten. Planområdets västra del är anslutet till allmänt VA-nät och det östra området är möjligt att ansluta. Vattennätet har god kapacitet och spillvattennätet har tillräcklig kapacitet.

Avfall

Utöver den avfallshantering som sker vid anläggningen uppkommer visst avfall i renhållningens verksamhet. Farligt avfall uppkommer i form av inlämnade batterier, glödlampor samt spillolja från oljeavskiljaren och slam från tvätthallen. Totalt uppkom cirka 12 ton farligt avfall under 2024, varav den största andelen kommer från verksamheten vid tvätthallen.

El & tele

Skanova har ledningar för telekommunikation i Björshultsvägen. Anslutning är möjlig och sker i kommunikation med ledningsägare/leverantör.

Vattenfall har flertalet elkablar och kraftledningar inom området. En stor luftledning för högspänning passerar genom planområdet i nord-sydlig riktning. Utöver det finns ytterligare två luftledningar i östra respektive västra delen av planområdet samt markförlagda ledningar i Björshultsvägen. Vid eventuellt anläggande av körväg under den stora högspänningsledningen kräver ledningsägaren att det ska finnas tillräcklig fri höjd mellan ny färdig väg bana och befintliga ledningens faser. Tillräckligt avstånd behövs också mellan ledningens stolpben och stag, i förhållande till andra anläggningar.

Fiber

Nätägaren Gästabudsstaden har ledningar i Björshultsvägen och vidare in till avfallsanläggningen och omgivande fastigheter. Anslutning är möjlig och sker i kommunikation med ledningsägare/leverantör.

Konsekvenser av planens genomförande

Fastigheter och rättigheter

Planområdets kvartersmark sträcker sig längre västerut än nuvarande gränser för fastigheten Upplaget 1. Avsikten är att Upplaget 1 fastighetsregleras så att hela deponiområdet ingår i fastigheten, vilket innebär att ett område om cirka 118 600 kvadratmeter överförs från Arnö 1:3. Eftersom det endast berör kommunalt ägda fastigheter är det kommunen som ansöker om förrättning. Detaljplanen kan dock genomföras även utan sådan fastighetsreglering. Området öster om högspänningsledningen kan även den regleras in i fastigheten Upplaget 1, alternativt styckas av till en eller flera fristående fastigheter. Beroende på nya fastigheters storlek och antal i planområdets

östra del kan det bli aktuellt med gemensamma lösningar eller servitut för exempelvis infarter, slänter, åtkomst vid underhåll, dagvatten eller ledningsstråk. Sådana frågor hanteras vid framtida lantmäteriförrättningar.

Den allmänna plats som ingår i planområdet är redan i kommunens ägo och genomförandet av den allmänna platsen förutsätter därmed inte några fastighetsregleringar eller tvångsvisa inlösen.

Planområdet berörs av ett antal luftledningar. Den stora högspänningsledningen som går rakt igenom planområdet påverkas inte av detaljplanens reglering. Planen anger markreservat för allmännyttig luftledning (I1) vilket motsvarar det som gällt sedan tidigare. Längst i öster finns en luftledning inom allmän plats som försörjer ett bostadshus nordost om Björshult. Luftledningarnas avtalsservitut anger att ledningsägaren har rätt att uppföra och bibehålla ledningen för all framtid. Arbeten i närheten av ledningen godkänns av ledningsägaren så länge de inte innebär någon fara för ledningen. Om eventuella åtgärder kan innebära risker ska godkännande inhämtas från ledningsägaren. Kommunen har haft dialog med Vattenfall om sluttäckningens eventuella påverkan på ledningens anläggningsdelar.

Från befintlig deponianläggning finns en kommunägd gasledning som går i nordlig riktning vidare till Idbäckverket. Ledningsrätt finns för gasledningen med aktnummer 0480-95/69.1. Inom deponiområdet finns även ytterligare luftledningar och markförlagda VA-ledningar, dessa bedöms inte kräva markreservat i detaljplanen då ledningarna hör samman med berörd fastighet samt att framtida avveckling eller ledningsflytt inte kan uteslutas.

Natur

Artskydd - groddjur

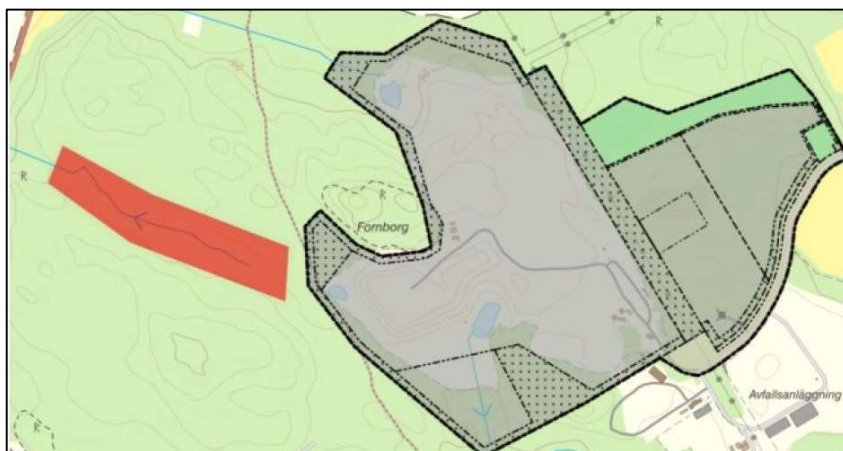
Större och mindre vattensalamander har påträffats i den västra dammen/vattensamlingen (Groddjursinventering Björshult, våren 2023). Vattensalamandrar och deras livsmiljö omfattas av Artskyddsförordning (2007:845) och får inte påverkas negativt utan särskild prövning. Arterna är klassade som livskraftiga enligt Rödlistan. Kommunen har kännedom om att större vattensalamander även finns i några andra mindre vatten och dammar i Björshults närområde, exempelvis på Flättna gård och Nyköpings golfklubbs golfbana. Det tyder på att populationen i Björshult ingår i ett sammanhang med andra populationer. Det är därmed viktigt att behålla den populationsstruktur för arten som finns på Arnölandet.

I samband med sluttäckning av avfallsanläggningen behöver hänsyn tas till att det har påträffats flera vattensalamandrar i den västra ytvattendammen. Åtgärder som är förbjudna enligt artskyddsförordningen ska nå upp till en sådan nivå av påverkan att den försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus eller försämrar en arts möjlighet att nå gynnsam bevarandestatus. Om en åtgärd inte påverkar en arts bevarandestatus negativt utlöses inte förbudet, även om individer av arten påverkas.

Under planarbetets gång har olika scenarier utretts. Första projekteringen av sluttäckningen (CITRES AB, 2018-10-01) visade på ett alternativ där ytvattendammen med vattensalamandrar helt eller delvis skulle täckas över med jordmassor. Detta skulle innebära en påverkan som hade kunnat ses som förbjuden enligt artskyddsförordningen.

Arbetet med detaljplanen och tillhörande MKB har dock inneburit att andra alternativ också utretts. Tillsammans med projektören för sluttäckningen och kommunens ekologer har ytterligare ett scenario analyserats som visar på en minskad påverkan på salamanderdammen. Detta scenario bygger på att sluttäckningens slänt anpassas med hjälp av stödmurar, att en tillfällig barriär för groddjur nyttjas samt anpassning av åtgärder till lämpliga tidpunkter på året. Därmed kommer påverkan på salamanderdammen att minimeras. För att minska detaljplanens ekologiska påverkan ligger detta alternativ till grund för kommande detaljprojektering. Målet är att planen inte ska påverka salamanderdammen negativt, men salamandrarnas livsmiljö innefattar även dammens närområde och salamandrar har påträffats på den serviceväg som går intill dammen. Denna serviceväg och dammens närhet kommer påverkas av sluttäckningen. Även en sådan mindre påverkan bedöms kräva dispens. En dispensansökan som utgår från detta alternativ har därför skickats in till Länsstyrelsen och dispens har beviljats.

Om förutsättningarna vid salamandrarnas livsmiljö skulle förändras kan det i framtiden bli aktuellt med en förnyad dispensprövning. I en sådan process skulle kompensationsåtgärder kunna aktualiseras. Om påverkan då inte kan undvikas kan det eventuellt bli aktuellt med kompensationsåtgärder eller en flytt av populationen. Kommunen har, genom egen personal med stor kompetens på området, identifierat ett närliggande område med potential för en sådan eventuell nyanläggning av damm, se figur 11 samt separat kompensationsutredning daterad 2023-08-15. Om en ny lokalisering skulle bli aktuell är det långa tidsperspektivet positivt sett till att eventuella kompensationsåtgärder kan ta tid att genomföra och att insatser kan behövas i flera omgångar.

Figur 12: Rödmarkerat område väster om planområdet har identifierats som lämpligt för en ny damm i syfte att skapa en ny livsmiljö för vattensalamander. Bild: Nyköpings kommun

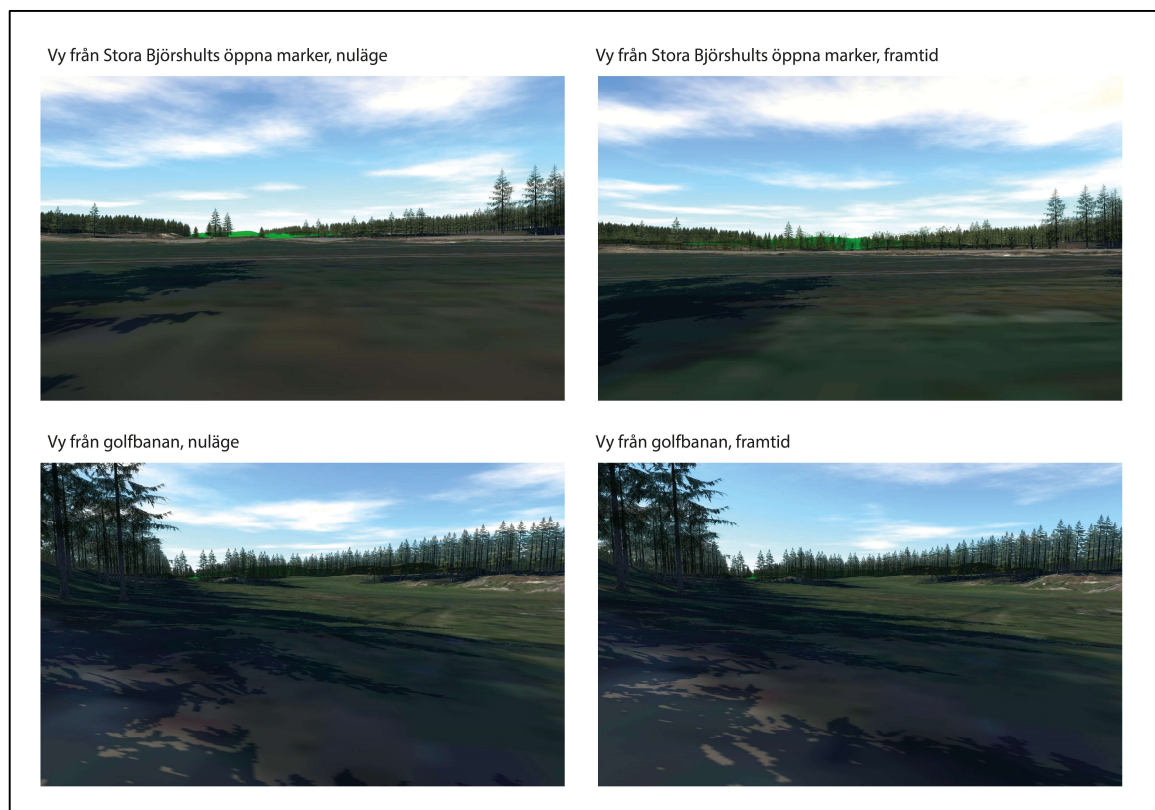
Landskapsbild

Efter sluttäckning av deponin kommer högsta nivå på sluttäckningen uppnå en höjd på cirka +55 meter över havet. Deponin kommer därmed bli en mer påtaglig formation i landskapet sett från närområdet. Resultatet efter sluttäckningen blir dock en mer ordnad deponihög jämfört med dagens oregelbundna upplag, vilket kan ses som positivt.

Det kan förväntas att den visuella påverkan blir mest påtaglig i de öppna landskapsrummen i omgivningen. Därför har en siktanalys gjorts från närliggande Stora Björshults öppna marker och från golfbanan i norr. I siktanalysen har deponiområdets mark förstärkts med grön färg för att jämförelsen ska bli tydligare. Sett från Stora Björshults öppna marker kommer påverkan bli märkbar. Den befintliga och planerade vegetationen samt tillkommande bebyggelse kommer dock tona ned förändringen. Från golfbanan är den befintliga trädridån tätare och förändringen bedöms där bli märkbar men inte påtaglig.

Trots de omfattande volymförändringarna och påverkan i närområdet bedöms de sammantagna konsekvenserna inte innebära att några viktiga landskapsbildsvärden går förlorade. I och med att deponihögen på sikt i huvudsak kommer bli bevuxen kan den smälta in i landskapet och påverkan på de närliggande rekreatiomsområden minskar över tid. Sluttäckningen kommer dock skilja sig åt från andra höjder i omgivningen genom att det sannolikt inte kommer växa några större träd. Samtidigt kan det också finnas ett pedagogiskt värde i att sluttäckningen och den omfattande mänskliga påverkan på platsen kan avläsas i landskapet. Vid den markerade höjden direkt väster om deponiområdet, där en fornlämning finns, uppgår marknivån till mellan cirka +52 och +58 meter. Detta naturliga berg kommer därmed fortsatt utgöra den högsta punkten i närområdet även om det blir mindre markant jämfört med idag. Sammantaget, sett till att det inte finns några rimliga alternativ till att genomföra sluttäckningen, bedöms påverkan på landskapsbilden vara godtagbar sett till områdets värden och begränsade exponering mot omgivningen.

I den nordöstra delen av planområdet säkerställs att delar av de höga naturvärdena som identifierats, och som i gällande detaljplan är planlagt som industrimark, nu bevaras som natur. Här har det gjorts en avvägning mellan intresset att bevara naturmark och intresset att nyttja den redan planlagda industrimarken. I jämförelse med gällande detaljplan för den östra delen bedöms konsekvenserna av den nya detaljplanen bli positiva sett till landskapsbilden, även om vissa naturvärden går förlorade. I övrigt ger planen förutsättningar för planteringar längs med Björshultsvägens norra sida för att skapa en grön ridå mellan Björshultsvägen och kvartersmarken. Detta bedöms vara positivt för landskapsbilden.

Figur 13: Siktanalys från Stora Björshults öppna marker och från golfbanan. Nuläge till vänster och framtidsbild till höger. Deponin är markerad med skarp grön färg. Det kan noteras att delar av träden mot golfbanan har avverkats under planprocessen, vilket har ökat den visuella kopplingen jämfört med bilderna ovan. Den sammantagna bedömningen påverkas dock inte av detta. Vegetationen kommer över tid att återetablera sig och med jämna mellanrum kommer skötselåtgärder utföras. Skogsridån är alltså inte statisk över tid. Bild: Nyköpings kommun

Miljö

Strategisk miljöbedömning

En undersökning om betydande miljöpåverkan har tagits fram för detaljplanen (2022-08-22) och samråd om den har skett med Länsstyrelsen under hösten 2022. Kommunen har bedömt att detaljplanen kan antas innebära betydande påverkan på miljön och Länsstyrelsen delar kommunens bedömning. En strategisk miljöbedömning pågår därför parallellt med detaljplaneprocessen. Den strategiska miljöbedömningen är en process för att identifiera, beskriva och bedöma miljöeffekter som en detaljplan kan medföra. Den handling som tas fram under den strategiska miljöbedömningen benämns miljökonsekvensbeskrivning (MKB), och i detta fall har den tagits fram som ett separat dokument. Avgränsade delar sammanfattas i planbeskrivningen nedan. Som en del i den strategiska miljöbedömningen har kommunen samrått med Länsstyrelsen och Oxelösunds kommun om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning och omfattning. I detta avgränsningssamråd har följande aspekter tagits upp som viktiga att hantera i miljöbedömningsprocessen:

- Påverkan på naturvärden och eventuella rödlistade/känsliga arter i skogsmark och i damm i deponiområdet.
- Påverkan på kulturmiljö, fornminnen och behov av tillstånd för ingrepp i fornlämning.
- Bullerpåverkan och miljö kvalitetsnormer för utomhusluft, till exempel med tanke på bostadshus i närområdet.
- Trafiksäkerhet med tanke på framtida tunga transporter.
- Klimatpåverkan av framtida verksamhet och transporter.
- Förekomst och hantering av föroreningar och markföroreningar.
- Påverkan på och hantering av MKN för avrinningsområdet, dagvatten och grundvatten.
- Eventuell påverkan på närliggande rekreationsvärden. (Sörmlandsleden)
- Sluttäckningens och masshanteringens påverkan på landskapsbilden avseende främst tillåten höjd på upplag.

MKB ska avgränsas:

- Tidsmässigt till detaljplanens genomförandetid, 5 år.
- Geografiskt till planområdet i huvudsak.
- Sakligt att i första hand belysa följande aspekter: Markmiljö, geoteknik, översvämning, vattenmiljö, naturmiljö, kulturmiljö, trafikfrågor och buller.

Den MKB som har tagits fram (WSP, 2025-10-16) omfattar hela planområdet och är en uppdatering av den version som publicerades vid samrådet. För den östra delen av området som redan är planlagt som industrimark finns sedan tidigare en miljökonsekvensbeskrivning för befintlig detaljplan, utförd av WSP 2015-05-28. Trots detta bedöms en ny MKB behöva tas fram i enlighet med genomförd undersökning om betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljökonsekvensbeskrivningen analyserar, beskriver och bedömer de konsekvenser för hälsa och miljö som kan uppstå vid genomförandet av aktuell detaljplan (planförslaget) respektive gällande detaljplan (nollalternativet) med bedömning mot nuläget. För mer information se miljökonsekvensbeskrivningen och dess underlag. Den objektiva bedömningen av detaljplanens konsekvenser görs utifrån omfattningen av påverkan i förhållande till den påverkade miljöaspektens värde och känslighet. Kombinationen av påverkan och värdet/känsligheten ger detaljplanens konsekvens för en viss miljöaspekt. Konsekvenserna kan antingen vara positiva, obetydliga, små-måttliga, stora eller mycket stora. Nedan citeras miljökonsekvensbeskrivningen och dess sammanfattande bedömning av konsekvens för respektive miljöaspekt.

Markmiljö/markföroreningar

"Sammantaget bedöms aspekten markmiljö inte medföra några negativa konsekvenser med avseende på tilltänkt markanvändning inom området. Att uppföra en solcellspark bedöms kunna genomföras utan negativa konsekvenser så länge tätskiktet i sluttäckningen förblir intakt."

Naturmiljö

"Sammantaget bedöms planförslaget medföra måttliga negativa konsekvenser för naturmiljö. Bedömningen grundar sig i att skogsmark med relativt höga naturvärden och av lokal betydelse påverkas i måttlig omfattning samt att både livsmiljö och viktiga ekologiska samband för större och mindre vattensalamander påverkas i liten grad tillfälligt. De negativa konsekvenserna har begränsats genom att detaljplanens utformning har anpassats för att bevara delar av skogsmarken, inklusive delar av nyckelbiotopen NB1, som naturmark samt att undvika påverkan på vattenmiljön för vattensalamanderna. Skadeförebyggande åtgärder planeras för att begränsa de negativa konsekvenserna ytterligare, se vidare i kapitel 7.2.5 *Skadeförebyggande åtgärder*."

Kulturmiljö

"Sammanfattningsvis bedöms planens genomförande innebära liten negativ konsekvens för kulturmiljön eftersom kulturmiljövärden påverkas i begränsad omfattning. Bärande uttryck och sammanhang kommer även fortsättningsvis vara avläsbara, men försvagade."

Vatten

"Den planerade exploateringen av Björshults industriområde innebär en ökning av hårdgjorda ytor. Planen anger dock att minst 20 procent av fastighetsarean ska vara genomsläpplig (b2). Den ökade andelen hårdgjorda ytor leder till större dagvattenflöden och en högre föroreningsbelastning. Trots föreslagna reningsåtgärder kvarstår viss påverkan på närliggande vattenmiljöer, särskilt i östra och västra delarna av området. För Kilaån och Stadsfjärden bedöms påverkan från näringsämnen som kväve och fosfor vara obetydlig i förhållande till annan mänsklig belastning, och metallpåslagen ligger långt under gränsvärdena, vilket innebär att miljökvalitetsnormerna inte riskerar att överskridas.

I västra området, där dagvattnet leds mot Aspafjärden, är kvävepåverkan mer betydande och motsvarar cirka 12 procent av den totala mänskliga belastningen, vilket kräver ytterligare utredning. Fosforpåverkan är mindre, och metallpåslagen är mycket låga. En särskilt viktig konsekvens är den potentiella påverkan från PFAS-föroreningar, som identifierats i området till följd av tidigare verksamheter såsom deponi och brandövningsplats. PFAS är svårnedbrytbara ämnen med långvarig miljöpåverkan, och deras förekomst innebär en risk för både vattenmiljö och människors hälsa. För att hantera

denna risk föreslås provtagning och eventuell rening innan dagvattnet släpps ut i recipienten.

I kommande tillståndprocesser för miljöfarlig verksamhet för de industrier/verksamheter som omfattas av detta enligt 9 kap. miljöbalken kommer till exempel utsläpp till luft, buller, utsläpp av luktstörande ämnen och annan omgivningspåverkan regleras.

Sammanfattningsvis bedöms planens genomförande innebära liten negativ konsekvens för aspekten vattenmiljö. Utifrån miljöbalkens bestämmelser bedöms den planerade markanvändningen inte medföra någon otillåten försämring av vattenmiljöerna."

Översvämning

"Sammantaget bedöms miljöaspekten inte bidra med några negativa konsekvenser på planerad bebyggelse inom planområdet så länge höjdsättningen inom det östra område läggs på en sådan nivå att avrinning kan ske bort från området. Det är dock upp till varje enskild fastighetsägare att höjdsätta sin mark på ett lämpligt sätt för att undvika skada på egendom."

Buller

"Då detaljplanen inte bedöms medföra någon förändrad bullersituation för någon närliggande bostad, på ett sätt som överskrider gällande riktvärden ekvivalent nivå för industri- och annat verksamhetsbuller eller för vägtrafikbuller, och de bullermässiga konsekvenserna för närliggande naturmiljö och golfbanan bedöms vara godtagbara, bedöms planförslaget medföra ingen/försumbar konsekvens gällande miljöaspekten buller."

Geoteknik

"Detaljplanens genomförande bedöms innebära ingen/försumbar negativ konsekvens gällande geotekniska säkerhetsrisker utifrån att risken för skred, ras och sättningar för befintliga samt nya anläggningar inte förändras."

Trafik

"Sammantaget för det östra och västra området bedöms trafiken minska när sluttäckningen är genomförd och ÅVC:n flyttad till en annan plats inom kommunen. Avsaknaden av gång- och cykelväg tillsammans med de inledningsvis ökade trafikmängderna innebär att planförslaget medför en liten negativ konsekvens på miljöaspekten trafiksäkerhet till dess att ÅVC:n har flyttat då risken för fara för människor kopplade till olyckor från vägtrafik ökar i liten omfattning."

Alternativ lokalisering och nollalternativ

Lokaliseringsbedömning av sluttäckning och utbyggnad av störande verksamheter inom kommunens gränser bedöms vara utförd och strategiskt beslutad i översiktsplanen. Översiktsplanen är mycket tydlig med inriktningen för området. Planförslagets konsekvenser har därför inte jämförts med en alternativ lokalisering på en annan plats inom Nyköpings kommun. Vad gäller

planområdets västra del som ska sluttäckas är inte en undersökning av alternativ lokalisering relevant då behovet av sluttäckning är platsbundet just till den plats där deponin finns.

Nollalternativet, alltså om detaljplanen inte genomförs, antas innebära att östra delen av planområdet byggs ut enligt nu gällande detaljplan vilket innebär etablering av störande verksamhet som industrier, verksamheter och lager. Nollalternativet för östra området innebär även att dagvattenhanteringen inte har studerats utifrån aktuella krav och förutsättningar. Nollalternativet för det västra området innebär att Renhållningen i Nyköpings kommun fortsätter att bedriva sin verksamhet utifrån gällande tillstånd och beslut från miljöenheten. I det fallet får sluttäckningsplanen genomföras sett till miljöreglerna, men åtgärderna skulle vara planstridiga och/eller delvis ske utanför planlagt område. En planlös situation skulle kräva en mer omfattande lovprövning vilket skulle kunna äventyra möjligheterna att genomföra sluttäckningen. Nollalternativet innebär även att det skulle finnas färre ytor att tillgå för uppsamling och rening av dagvatten respektive lakvatten.

Den samlade bedömningen av nollalternativet visar att konsekvenserna är jämförbara med konsekvenserna av planförslaget.

Uppföljning

Miljökonsekvensbeskrivningen rekommenderar att ett specifikt miljökontrollprogram upprättas i samband med detaljplanens antagande för att konkretisera skydds- och kompensationsåtgärder samt ha en systematisk uppföljning av övrig miljöhänsyn.

Ställningstagande enligt 4 kap. 33 b § plan- och bygglagen (2010:900)

Efter genomförd miljöbedömning och genomlysning av miljöförhållandena bedöms påverkan på samtliga miljöaspekter vara ingen/försumbar konsekvens eller liten negativ konsekvens. Detta bortsett från aspekten naturmiljö där konsekvenserna bedöms bli måttligt negativ.

Dagvatten

Detaljplanen kommer medföra en ökad hårdgörandegrad jämfört med dagsläget, dock inte i relation till den redan gällande detaljplanen. I kombination med inräknande av klimatfaktor innebär planen ökade beräknade dagvattenflöden jämfört med dagsläget och med beräkningarna för den gällande detaljplanen. Att dagens lösning för deponiområdet, där dagvatten pumpas till reningsverk, på sikt ska ersättas med lokal hantering bidrar också till att flöden från området kommer att öka.

I och med rening och fördröjning av dagvatten inom kvartersmark, samt med bestämmelse om minsta andel genomsläpplig mark inom östra delen, kan flöden och föroreningar dock hanteras i enlighet med dagvattenutredningen (WSP, 2025-10-08). Dagvattenutredningens beräkningar baseras på schablonvärden och det är svårt att återspegla alla tänkbara situationer. För deponiområdet kan föroreningsmängderna i dagvattnet exempelvis variera något beroende på vilken typ av fyllnadsmassor som används vid

sluttäckningen. Trots reningsåtgärder förväntas viss ökning av föroreningsmängderna från planområdet, vilket är svårt att undvika med tanke på att det jämförs med dagens lösning där dagvattnet pumpas bort från området och när delar av området är naturmark. För beskrivning av påverkan på miljökvalitetsnormer, se avsnitt nedan. För konsekvensbeskrivning avseende skyfall, se avsnitt om hälsa och säkerhet.

I planområdets nordvästra del, där ett dike leder vidare mot markavvattningsföretag i väster, finns ytor för flödesreglerande åtgärder om det uppstår behov av detta, så att flödena inte ska vara större än vad som medges i markavvattningsföretaget. Flödena är också en liten del av markavvattningsföretagets totala flöden.

Miljökvalitetsnormer

Ett genomförande av planförslaget bedöms inte innebära någon negativ påverkan på miljökvalitetsnormerna för luft enligt 5 kap Miljöbalken. Genomförandet påverkar inte heller möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormer för buller. Bedömningen av detaljplanens konsekvenser för miljökvalitetsnormer för vatten har krävt en djupare analys i framtiden dagvattenutredning (WSP, 2025-10-08).

Dagvattnet från östra och nordvästra delen som rinner till Kilaån - Stadsfjärden:

Statusklassningen för kvalitetsfaktorn näringsämnen, Särskilda förorenade ämnen (SFÄ) och Prioriterade ämnen beräknas inte påverkas av den förändrade markanvändningen. Dagvattenutredningens föreslagna reningsanläggningar är dimensionerade för att inte öka belastningen. De förändringar som ändå sker bedöms inte utgöra risk för otillåten försämring eller försvåra möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna. Detta gäller även för PFAS-ämnen, där dagvattenutredningen visar på eventuell förekomst och reningsåtgärder.

Dagvatten från den västra delen som rinner till Aspfjärden - Stjärnholmsviken:

Statusklassningen bedöms inte påverkas av den förändrade markanvändningen, vare sig för kvalitetsfaktorn näringsämnen, särskilda förorenade ämnen (SFÄ) eller prioriterade ämnen.

Eftersom den förändrade markanvändningen inte bedöms inverka på statusklassningen, så påverkas inte möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen i vattenförekomsten. Detta gäller även för PFAS-ämnen, där dagvattenutredningen visar på eventuell förekomst och reningsåtgärder.

Reduktionen mellan utsläppspunkten och mynningen i Stjärnholmsviken är en viktig förutsättning för att inte påverka Stjärnholmsviken negativt. Det är viktigt att reningen som planeras inom verksamhetsområdet fungerar och att berörd verksamhetsutövare kontrollerar utsläppshalterna av förorenande ämnen i Kvarnbäcken, inom verksamhetens egenkontroll. Kontroller av vattenkvalitén i Kvarnbäcken bör utföras i minst tre provtagningspunkter för att få kunskap om den faktiska belastningen mot Stjärnholmsviken.

Hälsa och säkerhet

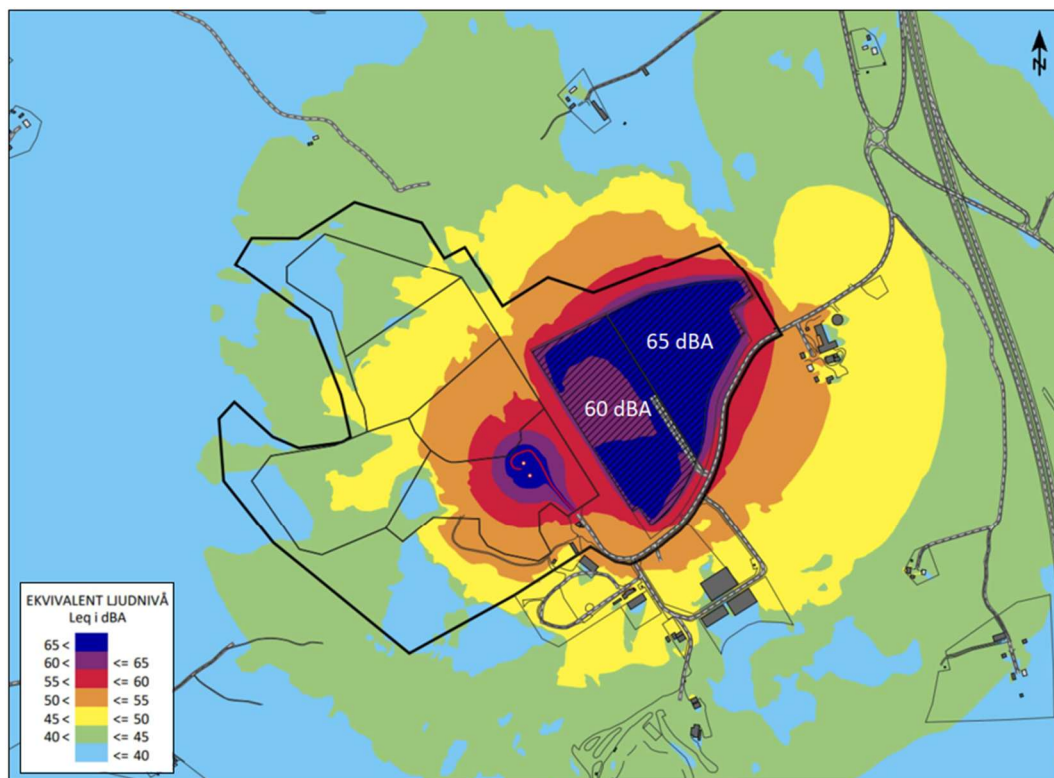
Beräkning av omgivningsbuller

Den bullermässiga omgivningspåverkan som detaljplanen antas medföra har studerats i en bullerutredning (Efterklang 2025-03-10). Att utreda buller i detaljplaner innebär ofta vissa osäkerheter eftersom en plan vanligtvis möjliggör kombinationer av verksamheter och tillåter olika utformningar. I bullerutredningen utreds därför 15 olika situationer där, den mest bullrande situationen ligger till grund för beskrivningen av konsekvenser. I utredningen har framtida marknivåer för verksamhetsytor och sluttäckning beaktats för att ge en rättvisande bild. Planområdet ska kunna nyttjas för generell industri eller för verksamheter som är mycket bullrande, detta i enlighet med kommunens översiktsplan. I anslutning till planområdet finns ett antal bostäder där konsekvenserna av detaljplanen har analyserats.

Verksamheterna inom planområdet antas vara i drift 06–18 på vardagar, även om aktivitet på kvällar och helger kan förekomma. Bullerberäkningar har utförts för två scenarier. I scenario 1, mellan ungefär år 2028 och 2040, antas planområdet inrymma en ny avfallsanläggning, en pågående sluttäckning av befintlig avfallsdeponi samt en masshanteringsanläggning. I scenario 2, efter 2040, är sluttäckningen slutförd och då återstår den nya avfallsanläggningen samt eventuell generell, eller mycket bullrande, verksamhet.

De bostadshus som ingått i beräkningarna är Stora Björshult på fastigheten Arnö 1:3, Hattsätter på Arnö 1:25, Hagen på Arnö 1:28, Svanviksstugan på Arnö 1:62, Örsta på Arnö 1:16, Staberg på Arnö 1:22, Källbo på Bränn-Ekeby 8:19, Stora Källstugan på Arnö 1:72 samt Lilla Källstugan på Arnö 1:27. Beräkningarna visar att riktvärdet för industri- och annat verksamhetsbuller vid närliggande bostäder uppfylls vid alla bostadsfasader i alla 15 beräkningsfall, undantaget gården Stora Björshult strax öster om planområdet där riktvärden överskrider i två av beräkningsfallen.

Bullerutredningen har studerat hur en bullerskyddsvall skulle kunna utformas för att uppfylla gällande riktvärden även vid Stora Björshult. För att få tillräcklig dämpning behöver en vall vara cirka sex meter hög och mer än 300 meter lång, längs planområdets östra sida. En sådan vall skulle vara kostsam, resurskrävande och ta användbar verksamhetsyta i anspråk. Samtidigt skulle en sådan vall inte minska bullernivåerna med mer än 2 dBA ekvivalent nivå vid Stora Björshult. Till följd av detta har andra alternativ undersökts. Kommunen är fastighetsägare för Stora Björshult och verksamheten drivs av en arrendator. Under 2024 har arrendet skrivits om så att gården inte längre kommer nyttjas för boende, utan endast för lantbruksändamål. Därmed beräknas detaljplanen inte medföra någon förändrad bullersituation för någon närliggande bostad, på ett sätt som överskrider gällande riktvärden för industri- och annat verksamhetsbuller. Den studerade bullerskyddsvallen är inte aktuell att genomföra. Bostäderna väster om planområdet, i Örsta, Stabo och Källbo beräknas få lägre ljudnivåer i framtiden då sluttäckningens massor skärmar av från de framtida verksamheterna.

Figur 14: Ljudutbredningskarta vid ett värsta scenario där sluttäckning pågår, och där bulleralstrande verksamheter på 60 och 65 dBA pågår, med den ljudligaste nivån närmast Stora Björshult. Bilden visar en situation utan bullerskyddande vall. I ett sådant scenario överskrider verksamhetsbullret 50 dBA ekvivalent nivå vid Stora Björshult. (Efterklang, 2025-03-10)

I bullerutredningen har även vägtrafikbullret beaktats eftersom förändringar i trafikflöden och den generella trafikökningen kan påverka bullerbilden. Beräkningarna baseras på trafikprognos för 2040 och uppskattade trafikflöden till Björshults verksamhetsområde (Efterklang, 2025-03-10). Detaljplanen beräknas inte medföra något ökat trafikbuller vid bostäderna Hattsätter på fastigheten Arnö 1:25 (siffra 2 i bilden nedan) eller för Stora Källstugan på Arnö 1:72 (8) jämfört med ett nollalternativ. De ekvivalenta ljudnivåerna för dessa bostäder överskrider dock 55 dBA i samtliga scenarier, även i nollalternativet, men överskrider inte det tillämpliga riktvärdet om 65 dBA ekvivalent nivå. Gården Stora Björshult på Arnö 1:3 (1) påverkas genom ökade bullernivåer från vägtrafiken. Men som angivits ovan är det inte längre aktuellt med bostadsanvändning där. Övriga närliggande bostäder beräknas inte få någon ökning av trafikbuller, och de har idag nivåer som uppfyller gällande riktvärden. Detta gäller Hagen på fastigheten Arnö 1:28 (3), samt Lilla Källstugan på Arnö 1:27 (9). De bullermässiga konsekvenserna för närliggande naturmiljö och golfbanan bedöms vara godtagbara utifrån framtagna beräkningar och med hänsyn till dagens situation.

Figur 15: Ljudutbredningskarta för trafikbullret vid prognos för år 2040. Beräkningarna visar att det är bullret från trafiken på väg 53 i öster som är avgörande för de närliggande fastigheternas trafikbullerexponering. (Efterklang, 2025-03-10)

Översvämning

Vid skyfall kan vatten från planområdets östra del avledas österut längs Björshultsvägen och fördröjas i diken och på lågt belägen jordbruksmark nedströms. Lämplig höjdsättning har studerats i analys av masshantering (WSP, 2023-06-02). Det västra deponiområdet kommer ha en relativt långsam avrinning även vid skyfall och vattnet fördelas via ett flertal utloppspunkter. Enligt dagvattenutredning (WSP, 2025-10-08) kommer befintliga lågpunkter inom området byggas bort och det bedöms inte finnas någon betydande risk för översvämningar nedströms till följd av detaljplanens genomförande.

Olyckor

På Björshultsvägens norra sida säkerställs ett bebyggelsefritt avstånd på 30 meter från vägkant vilket innebär att riskerna förknippade med olyckor med farligt gods har hanterats i rimlig omfattning. Detta motsvarar hur riskhanteringen hanterats i gällande detaljplan. I övrigt regleras inte riskfrågor. Om det blir aktuellt med särskilt farlig verksamhet inom området kommer dess verksamhet och transporter bli föremål för tillståndsprövning och miljötillsyn, vid behov i samråd med räddningstjänsten. Detta hanteras inte i detaljplanen.

Risk för skred och ras

De risker för ras och skred som förknippas med finkorniga jordar kommer att studeras vidare och utredas i samband med detaljprojektering av sluttäckningen. Funktionskrav enligt förordning (SFS2001:512) om deponering av avfall och rekommendationer kring släntlutningar i Handbok 2004:2 med

allmänna råd till förordningen (2001:512) har beaktats vid förprojektering och stabiliteten är en av flera frågor som kommer hanteras i detaljprojekteringen.

Geoteknik och grundläggning

Genom införande av planbestämmelse b1 inom det sättning-skänliga området öster om kraftledningsstråket har riskerna för sättningar hanterats i likhet med gällande detaljplan. Konsekvenserna bedöms vara hanterbara.

Planbestämmelsen innebär dock att det kan ställas krav på kostsamma och/eller tidskrävande markförstärkningsåtgärder beroende på hur området ska nyttjas.

Genom införande av planbestämmelse b3 inom deponiområdet säkerställs att eventuella byggnader och anläggningars grundläggning inte skadar deponins tätskikt.

Kulturmiljö

Den sluttäckning som detaljplanen möjliggör innebär att en konstgjord kulle når upp till cirka +55 meter, vilket motsvarar ungefär samma höjd som den naturliga höjden med undersökt fornlämning (vallanläggning). Konsekvenserna är att fornlämningens avläsbarhet i landskapet försvagas och att det historiska sammanhanget påverkas negativt. Berget där vallanläggningen finns har en form som är något utdragen i öst-västlig riktning och dess högsta delar mäter cirka +52 till +58 meter. Delar av berget med vallanläggningen kommer därmed fortsatt vara områdets högsta punkt, om än inte lika tydligt som idag. I en sammantagen bedömning är landskapspåverkan dock en godtagbar konsekvens då det inte finns några rimliga alternativa utformningar eller andra platser för sluttäckningen. Bedömningen tar stöd i rapport från arkeologisk undersökning (Arkeologikonsult 2023:3648). Där framgår bland annat att lämningen inte handlar om en typisk fornborg, som ofta ligger på tydliga höjder, utan en annan typ av vallanläggning.

En arkeologisk förundersökning av fornlämningen har gjorts efter utredningen. Fornlämningen bedöms vara slutundersökt, och kommunen har fått ett tillstånd enligt kulturminneslagen som varar i 5 år. Tillståndet möjliggör åtgärder som behövs för att genomföra sluttäckningen.

Sociala aspekter

Detaljplanen möjliggör att det går att anlägga en gång- och cykelväg längs med Björshultsvägen för att säkerställa en god trafiksäkerhet för de oskyddade trafikanterna. Detta kan ses som positivt från ett socialt perspektiv.

Riksintressen

Ett genomförande av planförslaget bedöms inte innebära någon negativ påverkan för berörda och närliggande riksintressen.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. miljöbalken

Planförslaget bedöms inte ha någon påverkan som rör hushållningsbestämmelserna enligt 3 kap. miljöbalken.

Trafik

Motortrafik

Under byggtid av ny industriverksamhet och i samband med sluttäckning av avfallsanläggningen kan intilliggande verksamheter beröras av störningar i form av buller, vibrationer och trafik på Börshultsvägen. Det årliga antalet transporter till och från framtida verksamhet utgörs av cirka:

- 88 000–100 000 tunga fordon. Av dessa ska ca 14 000 ska till masshanteringsanläggningen och 16 000 till sluttäckningen. Resterande ska till avfallsanläggningen. Cirka 16 000 – 30 000 transporter antas alltså upphöra när sluttäckningen är klar, beroende på om masshanteringsanläggningen ligger kvar eller inte.
- Cirka 190 000 fordonsrörelser i form av personbilar och företagsbilar som lämnar avfall vid återvinningscentralen (ÅVC). I dagsläget planeras en flytt av denna funktion till Arnö, vilket innebär att dessa trafiktal kommer att minska drastiskt.

Med ökad tung trafik till följd av sluttäckningen kan det uppstå köer vissa dagar när många privatpersoner besöker återvinningscentralen. Detta gäller i ett scenario där flytten av ÅVC till Arnö dröjer. Optimeringar är möjliga inom avfallsanläggningen för att minska eventuell risk för köbildning. Ett förslag på åtgärd för att minska köbildningen är att separera viss tung trafik och persontrafik. Detta ska göras med hjälp av en väg under kraftledningen. Detta kräver tillstånd från ledningsägaren.

Totalt sett kan trafiken till och från planområdet uppskattas till max 1000 fordonsrörelser om dagen. När den nya återvinningscentralen öster om väg 53/Oxelösundsvägen öppnat kommer personbilstrafiken minska avsevärt och därmed minskar även trafikstörningarna för omgivningen. Sammanfattningsvis är trafiknätet väl dimensionerat för dagens och framtida trafikflöden och störningar för omgivningen antas i stora drag motsvara det som beräknats i redan gällande detaljplan (WSP, 2015-03-26).

Gång- och cykeltrafik

En konsekvens av detaljplanen är att det även i framtiden finns utrymme att anlägga en gång- och cykelbana om det blir aktuellt.

Mellankommunala frågor

Detaljplanen innebär inte några negativa konsekvenser för det mellankommunala intresset av Björshults avfallsanläggning. Vad gäller Sörmlandsleden innebär dock planen en påverkan då leden behöver få en ny dragning på en sträcka av några hundra meter. Konsekvenserna av detta kan dock vara positiva eftersom leden kan få en bättre dragning i landskapet utan att gå dikt an avfallsanläggningen.

Genomförandefrågor

Fastighetsrättsliga frågor

Nyköpings kommun är ägare till all mark inom planområdet och genomförandet innebär inga behov av fastighetsregleringar för åtkomst av allmän plats. Mark om cirka 118 600 kvadratmeter avses regleras från fastigheten Arnö 1:3 till Upplaget 1 så att hela kvartersmarken för deponiområdet ryms inom samma fastighet. Sådan fastighetsreglering är dock inte en förutsättning för planens genomförande men skulle tydliggöra ägande- och ansvarsförhållandena. Även planområdets östra del kan bli aktuell att reglera till fastigheten Upplaget 1, alternativt att en eller flera separata fastigheter bildas där.

Den närliggande gården Stora Björshult är ett aktivt lantbruk som upplåts med arrende på kommunal mark. Stora Björshult är den närliggande fastighet som bedöms påverkas mest av detaljplanens genomförande, avseende buller och visuell påverkan. Arrendet för Stora Björshult har skrivits om så att det numera endast avser lantbruksverksamhet och inte medger bostadsanvändning. Därmed påverkas inte någon bostadsmiljö i direkt angränsning till detaljplanen.

Detaljplanen reglerar varken möjligheterna till avstyckningar eller storlek på fastigheter.

Tekniska frågor

Tekniska åtgärder

Åtgärder för rening och fördröjning av dagvatten ska hanteras på kvartersmark inom respektive fastighet. Översyn av diken kan bli aktuell i samband med anpassning mot kvartersmarkens slänter och vid flytt av transformatorstationen i öster.

Utbyggnad allmän plats

Inga åtgärder planeras för Björshultsvägen. Det kan dock bli aktuellt med anpassningar vid nya infarter samt hantering av slänter mellan gata och kvartersmark och etablering av vegetation. Utrymme för gång- och cykelbana finns i planen men ett genomförande är inte planerat i närtid.

Utbyggnad vatten och avlopp

Anslutningar till vatten- och spillvattennätet sköts av Nyköping vatten i dialog med fastighetsägaren. Eventuella åtgärder anpassas tidsmässigt till områdets utbyggnadstakt.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Kommunen ansvarar för genomförandekostnader och anläggningar som berör allmän platsmark såsom eventuell projektering och utbyggnad.

Berörda fastighetsägare ansvarar för kostnader för detaljplan och fastighetsreglering som rör egen fastighet. Jordningställande och utjämning av områdets mark är ett omfattande arbete, kostnaderna har inte beräknats i detalj men bedöms kunna motiveras utifrån de samhällsviktiga funktioner som möjliggörs och de intäkter som förväntas.

Kostnader för nya eller förändrade VA-anslutningar erläggs enligt taxa.

Organisatoriska frågor

Exploateringsavtal

Kommunen äger all mark och det finns inte behov av att teckna exploateringsavtal.

Markanvisning

Kommunen avser att behålla kvartersmarken för Renhållningens behov. Om delar av planområdet östra del skulle bli aktuell att sälja eller upplåta till enskilda verksamheter kan en sådan process vid behov föregås av markanvisning.

Tidplan

Planarbetet bedrivs med utökat planförfarande. Tidplanen är preliminär och kan förändras under arbetets gång.

Samråd: Hösten 2023

Granskning: Vintern 2025

Antagande Kommunfullmäktige: Våren 2026

Laga kraft: 2026

Prövning enligt annan lagstiftning

Detaljplanens troliga påverkan på livsmiljö för vattensalamandrar har medfört att kommunen sökt dispens från artskyddsförordningen. Dispensen har beviljats av länsstyrelsen under 2025.

Detaljplanens och sluttäckningens påverkan på fornlämningen väster om planområdet har medfört att kommunen begärt tillstånd enligt kulturmiljölagen. Beslut om tillstånd har getts av länsstyrelsen. Kommunen inväntar dock länsstyrelsens godkännande av arkeologisk rapport och eventuellt beslut om förändrad kategori i fornlämningsregistret.

Eftersom detaljplanen genomgår en strategisk miljöbedömningsprocess kommer miljöbalkens regler och andra aktuella förordningar tillämpas parallellt med plan- och bygglagen. Efter att detaljplanen fått laga kraft kan de kommande verksamheterna, beroende på omfattning och karaktär, innebära att miljötillstånd och/eller att en projektspecifik miljöbedömning genomförs.

Planeringsunderlag

Kommunala

Till de kommunala planeringsunderlagen hör sådana underlag som är framtagna, beställda och/eller beslutade av kommunen.

- Detaljplan för Björshults industriområde nr P16-3, Stadsplan för del av Arnö 1:3 nr 0480-P82-7 inkl. underlag
- Grundkarta, 2025-10-09
- Översiktsplan för Nyköping 2040, 2021-12-14
- Undersökning om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 6 § miljöbalken (2010:900), 2022-08-22
- Särskilt beslut om betydande miljöpåverkan, 2023-09-05
- Översiktlig naturvärdesinventering av Björshults avfallsanläggning, våren 2023
- Groddjursinventering Björshult, våren 2023
- Kompensationsutredning för detaljplan Björshults industriområde inom Arnö 1:3 m.fl, 2023-08-15

Utredningar

De utredningar som genomförts i samband med planarbetet redovisas här. Underlaget är framtaget och eller beställt av kommunen. Bortsett från det arkeologiska underlaget där länsstyrelsen har skött upphandling på kommunens bekostnad.

- Miljökonsekvensbeskrivning, WSP, 2025-10-16
- Bullerutredning Björshults avfallsanläggning, Efterklang, 2025-03-10
- PM Beskrivning av ytvatten och grundvattenförhållanden, WSP, 2022-12-05)
- Dagvattenutredning, WSP, 2025-10-08
- PM Massbalans, WSP, 2023-06-02
- En vallanläggning på Stora Ulvberget, Arkeologisk utredning etapp 1 och 2, Arkeologikonsult, 2023:3648
- Sluttäckningsplan, CITRES AB, 2018-10-01
- Verksamhet på sluttäckt deponiyta, Björshults avfallsanläggning, WSP, 2020-09-01
- PM Trafikutredning, WSP, 2015-03-26
- PM Geoteknik, ÅF, 2015-01-19
- PM Markförstärkning, ÅF, 2015-01-19
- Markteknisk undersökningsrapport/Geoteknik, ÅF, 2015-01-19
- Inventering och naturvärdesbedömning, Linnea Natur och ekolog, november 2013

Medverkande i planarbetet

Planarbetet har bedrivits på uppdrag av Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

Detaljplanen har upprättats av Samhällsbyggnad, Stadsbyggnadsenheten, i samarbete med Jerk Allvar, planeringsarkitekt på WSP.

Sofia Bergqvist

Stadsplanerare, Nyköpings kommun

Bilaga: motiv till detaljplanens regleringar

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Redovisningen, som samlas i denna bilaga, ska göras utifrån detaljplanens syfte och andra kapitlet plan- och bygglagen.

Användning av mark

Allmän plats

GATA

Användningsbestämmelsen GATA bekräftar Björshultsvägens nuvarande vägområde inklusive diken. Gatuområdets bredd möjliggör eventuell framtida utbyggnad av gång- och cykelbana samt planteringszon längs vägens norra sida.

NATUR

Användningsbestämmelsen NATUR bidrar till att uppfylla planens syfte vad gäller bevarande av natur med höga naturvärden. Vidare syftar användningen till att säkerställa viss yta för dagvattenhantering.

Kvartersmark

E1 - Avfallsanläggning

Användningsbestämmelsen E1 möjliggör att planområdets västra del avvecklas och sluttäcks, samt att områdets östra del kan användas för fortsatt avfallshantering. Detta är en central del av detaljplanens syfte.

E2 - Solenergianläggning

Användningsbestämmelsen E2 möjliggör uppförande av solenergianläggning inom planområdets västra del. En användning som är lämplig att kombinera med en sluttäckning.

E3 - Transformatorstation

Användningsbestämmelsen E3 möjliggör byggande av transformatorstation för elnätet. Sådan station kan ersätta befintlig station inom Björshultsvägens gatuområde.

J - Industri

Användningsbestämmelsen J möjliggör etablering industriverksamhet i planområdets östra del. I detta ingår även störande industrier och upplag. Detta är en del av detaljplanens syfte.

Z - Verksamheter

Användningsbestämmelsen Z möjliggör etablering verksamheter i planområdets östra del. Bestämmelsen kompletterar industrianvändningen och är en del av detaljplanens syfte.

Egenskapsbestämmelser för allmän plats

Utformning av allmän plats

+0,0 – Markens höjd över angivet nollplan

Planbestämmelsen förtydligar Björshultsvägens gatuhöjder och överensstämmer med befintliga höjder. Angiven höjdsättning visar vilken utformning i höjdläge som angränsande fastighetsägare har att anpassa sig till. Lagstöd finns i 4 kap. 5 § 2 PBL (2010:900).

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad

Motivet till bestämmelsen är att säkerställa byggnadsfria områden inom kvartersmarken där den gränsar till allmän plats eller planlöst område. Detta för att skapa en buffertzona mot omgivningen samt för att säkerställa riskavstånd mot Björshultsvägen. Bestämmelsen finns även för samma område som omfattas av markreservat för allmännyttig luftledning eftersom det inte är lämpligt med byggnader där. Utbredningen av bestämmelsen har i vissa delar anpassats till terrängens förutsättningar och fornlämningsområden. Lagstöd finns i 4 kap. 11 och 16 § PBL (2010:900).

Höjd på byggnadsverk

h1 - Högsta nockhöjd är 8 meter

Motivet till bestämmelsen är att reglera tillåten nockhöjd på byggnader inom planområdets västra del. 8 meter bedöms tillräckligt för de behov som kan tänkas uppstå. Lagstöd finns i 4 kap. 11 och 16 § PBL (2010:900).

h2 - Högsta nockhöjd är 15 meter

Motivet till bestämmelsen är att reglera tillåten nockhöjd på byggnader inom planområdets östra del. 15 meter bedöms tillräckligt för de behov som kan tänkas uppstå. Lagstöd finns i 4 kap. 11 och 16 § PBL (2010:900).

Markens anordnande och vegetation

n1 - Markens höjd får inte vara högre än 55 meter över nollplanet

Motivet till bestämmelsen är att möjliggöra en höjning marken i samband med planerad sluttäckning av deponiområdet. Lagstöd finns i 4 kap. 5 § PBL (2010:900).

n2 - Upplag får inte vara högre än 12 meter

Motivet till bestämmelsen är att ange begränsningarna för eventuella upplag. Detta för att klargöra förutsättningarna inför framtida lovprövning. Lagstöd finns i 4 kap. 5 § PBL (2010:900).

Markreservat för allmännyttiga ändamål

l1 - Markreservat för allmännyttig luftledning

Motivet till bestämmelsen är att reservera markområdet för befintlig kraftledning genom området. Lagstöd finns i 4 kap. 6 § PBL (2010:900).

Utförande

b1 - Grundläggning för byggnader, andra sättningskänsliga anläggningar eller höjning av mark mer än 2,7 meter, ska föregås av markförstärkningsåtgärder (begränsas av sekundär egenskapsgräns)

Motivet till bestämmelsen är att föreskriva att markförstärkningsåtgärder utförs i den omfattning som behövs sett till typ av byggnad eller anläggning som är aktuell. Detta för att undvika risk för lokala skred, sättningar och skador. Vid anläggningar eller åtgärder som inte är sättningskänsliga inträder inte kravet, under förutsättning att åtgärden inte innebär en höjning av marken med mer än 2,7 meter. Sekundär egenskapsgräns används för att inte påverka kvartersmarkens övriga egenskapsbestämmelser. Lagstöd finns i 4 kap. 16 § PBL (2010:900).

b2 - Minst 20 % av fastighetsarean ska vara genomsläpplig

Motivet till bestämmelsen är att undvika att all kvartersmark blir hårdgjord. Med 20 procent av marken genomsläpplig finns möjligheter till plantering eller grusade markytor med genomsläppliga egenskaper. Bestämmelsen bedöms dock inte vara lämplig inom deponiområdet väster om kraftledningsgatan. Lagstöd finns i 4 kap. 16 § PBL (2010:900).

b3 - Inom yta där deponi har sluttäckts med tätskikt ska grundläggning för byggnader och andra anläggningar utföras så att tätskiktet inte skadas.

Motivet till bestämmelsen är att förhindra att deponiområdets framtida tätskikt skadas av grundläggning av byggnader eller anläggningar. Lagstöd finns i 4 kap. 16 § PBL (2010:900).

Utnyttjandegrad

e1 - Största byggnadsarea är 2000m²

Motivet till bestämmelsen är att begränsa möjlig byggnadsarea inom området och samtidigt ge möjlighet för de byggnader som det kan finnas behov att uppföra kopplat till markanvändningen i övrigt. Lagstöd finns i 4 kap. 11 § PBL (2010:900).

e2 - Största byggnadsarea är 50 % av fastighetsarean inom användningsområdet

Motivet till bestämmelsen är att begränsa möjlig byggnadsarea inom området och samtidigt ge möjlighet för de byggnader som det kan finnas behov att uppföra kopplat till markanvändningen i övrigt. Bestämmelsen uttrycks i procentandel av fastighetsarea inom användningsområdet eftersom det är okänt hur framtida fastighetsindelning kommer bli. Lagstöd finns i 4 kap. 11 § PBL (2010:900).

Ändrad lovplikt

a1 - Marklov krävs även för åtgärder som kan försämra markens
genomsläpplighet

Motivet till bestämmelsen är att byggnadsnämnden ska kunna följa upp
regleringen i bestämmelse b2 om markens genomsläpplighet. Lagstöd finns i
4 kap. 15 § PBL (2010:900).